

TIENSTIENS

DE ANDERE K(R)ANT VAN GENT - NR 2 - JUNI 2005

V.J. MIEKE NOLF, P/A WARANDESTRAT 13, 9000 GENT - DRIEMAANDELIJKS, JUNI - AUGUSTUS 2005 AFBETEKANTOOR GENT X-P508444, P.B. BG 10443

WIN EEN
Mokaben

STEFAN HERTMANS
OVER *STEDEN*

NIEUW!
PORTUS LEDEBERGENSIS

SPECIAL REIZEN
TUIN VAN EDEN

+ EXTRA BIJLAGE SAMSAM

COLOFON

RADAR is een open samenwerkingsverband tussen een aantal individuen en organisaties. Ze brengen vier keer per jaar de stadskrant *TiensTiens* uit. RADAR beperkt zich niet tot deze krant. Wanneer de situatie zich voordoet, zal onze 'Stoot van de stad' vlugschriften verspreiden, muurkranten opstellen en affichecampagnes voeren. Verder zal er zo snel mogelijk een uitgebreide website komen die zal informeren en plaats bieden aan experiment en vernieuwing.

TiensTiens wordt ondersteund en financieel mogelijk gemaakt door Victoria Deluxe, Bij de Vieze Gasten, Kunst in de Stad en Nieuwpoorttheater via EFRO-subsidies. Dat zijn Europese financiële middelen die via de Dienst Stedenbeleid van de stad Gent worden ingezet voor dit initiatief.

Aan deze *TiensTiens* werkten mee:

REDACTIE

Pascal Debruyne, Mathias Bienstman, Patrick Vanhoutteghem, Hans Roels, Freck Willems, Sarah Keymeulen, Tyron Van Hee, Arthur De Decker, Mieke Nolf, Wouter Hillaert, Annemie Cautaeys, Natan Hertogen, Kelly Gevaert

BEELDREDACTIE

Freddy Willems, Carmen De Vos, Bart Versteirt, Tyron Van Hee, Dogma00

HOOFD -EN EINDREDACTIE

Mieke Nolf, Pascal Debruyne, Tyron Van Hee, Sarah Keymeulen, Mathias Bienstman, Annemie Cautaeys, Jonas Hulsens, Elias Vlerick

VORM

Ma@io Debaene

Elke bijdrage, in de ruimste betekenis van het woord, is welkom:

Stadskrant *TiensTiens*
Warandestraat 13
9000 Gent

U kan ons contacteren of een gratis nummer aanvragen op redactie@tienstiens.org

Een lijst met de verdeelpunten van *TiensTiens* is te vinden op onze website www.tienstiens.org

BEGINSELVERKLARING

Wij, de mensen van RADAR, geloven in de waarde van een open samenleving. We achten verscheidenheid waardevol maar stellen tendensen vast die de maatschappij in een andere richting sturen. Tegen die tendensen van geslotenheid willen we actief ingaan. We weigeren een passieve rol aan te nemen. Daarom engageren we ons om op regelmatige basis een krant te publiceren. De kern van deze krant is het fenomeen stedelijkheid omdat we menen dat de stad de motor van de maatschappij is.

Gent is de stad. RADAR is onze groep. *TiensTiens* is onze stadskrant. *TiensTiens* wil een netwerk vormen voor de sociale bewegingen en bruggen slaan naar de bewoners. Daarom willen we per nummer op zoek gaan naar verhalen, getuigenissen en 'goede praktijken' die andere stadsbewoners kunnen inspireren. Zo versterken en dynamiseren we het sociale weefsel. Dat is onze bijdrage aan een nieuwe vorm van stedelijke democratie.

TiensTiens brengt berichtgeving over lichtpunten en donkere gaten in de stad en dat altijd vanuit een betrokken invalshoek. We willen de buik van de stad laten horen omdat we geloven in de kracht ervan.

TiensTiens wil daarbij een eigen journalistiek pad bewandelen. We denken dat de tijd hiertoe rijp is. We weigeren de voorgekauwde formats van de grote mediabedrijven te slikken of als zaligmakend te erkennen. We weigeren ons daarover te beklagen. We willen een alternatief zijn, de andere stem, het tegengewicht.

TiensTiens is een platform waar ideeën en initiatieven vanuit een geëngageerde invalshoek aan bod kunnen komen. Elke bijdrage, in de ruimste betekenis van het woord, is welkom. De redactieraad verbindt zich ertoe naar eer en geweten te oordelen of de bijdrage waardevol is voor het project.

Onze wereldverbeterende energie zal de stad in een ander licht stellen.

Als u het collectief RADAR wil steunen voor de publicatie van de stadskrant *TiensTiens* en voor andere geplande initiatieven, dan kan u een vrije bijdrage storten op ons rekeningnummer bij de ethische bank Triodos: 523-0460379-92.

EDITO

“Zolang de verbeelding gespaard blijft, zal de stad ontstaan. Zolang de stad gespaard blijft, zal de ontmoeting bestaan”

Beste Gentenaar of gestrande reiziger,

Voor je ligt het tweede nummer van *TiensTiens*. Een goed gevulde stadskrant met in het midden een katern met bijdragen van wijkreporters: *SamSam*.

Steeds op zoek naar hoopvolle sporen en broeihaarden van creativiteit in de stad, belichten we opnieuw enkele initiatieven van bevroegen individuen en organisaties. Buiten de schijnwerpers van de citymarketing geven ze vorm aan de toekomst van het stadsleven. Soms uit pure noodzaak, zoals bij de belangenverdediging van sociale huurders, maar soms ook bij wijze van experiment, zoals in woonproject De Cirk in de Zebrastraat.

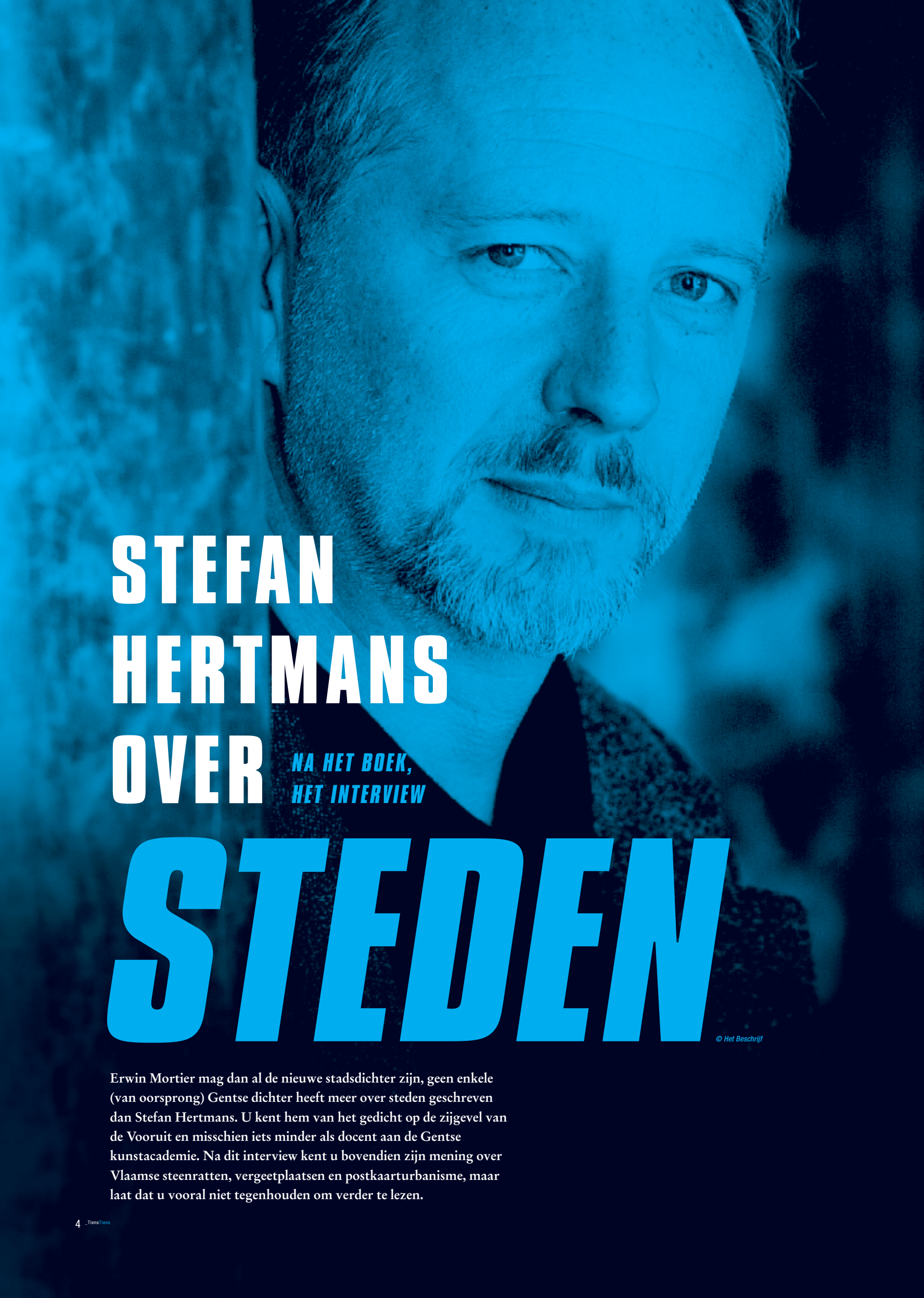
Stefan Hertmans gaat in dit nummer dieper in op die weinig zichtbare ontwikkelingen in de stad: “Omdat er ruis zit in de steden, kan niet alles gecontroleerd worden. Daarin bloeit de toekomst. Die toekomst is voor een deel onheilspellend maar voor een groter stuk wellicht heel interessant. De stad moet zich voeden met datgene waarvan ze zelf eigenlijk zegt dat het er niet is”. *TiensTiens* zocht de onbekende en

verborgen kantjes van deze stad op en strandde bij Russische zeevaarders, dwaalde door verlaten industrieterreinen en fantaseerde in een kraan hoog boven de stad over het brandende Lam Gods. Ook voor ideeën en acties die in de buik van de stad ontstaan, loopt *TiensTiens* nog steeds warm. Had het SMAK bijvoorbeeld iets langer getwijfeld over een creatieve stadsinterventie, dan had ze de Gentenaars van DogmaNulNul kunnen contacteren in plaats van de Mexicaanse kunstenaar Eric Beltran. Want zeg nu zelf, wat spreekt het meest tot de verbeelding: enkele duizenden nogal saaie rode affiches in de straten met TWIJFEL erop, of de Internationale Halvehangmattendagen, de solosokken-ruilmarkt en de Nacht van de Laatste Belastingbetaler van DogmaNulNul? Gent ‘is’ er niet enkel, de stad moet ook telkens opnieuw bedacht en verbeeld worden. En omdat dat beter lukt met een wakkere kop, verloten we enkele ‘mokabonnen’ van een koffiehuis waar de redactie van *TiensTiens* een boontje voor heeft. Al kon het evengoed een andere plek zijn waar de verbeelding en de ontmoeting verslavend werken...

DE REDACTIE

INHOUD

EDITO	P. 3
STEFAN HERTMANS OVER STEDEN	P. 4
TUIN VAN EDEN	P. 7
FIETSWIEL OF VERKEERSDEBIEL?	P. 8
COLUMN: PORTUS GANDA - PORTUS LEDEBERGENSIS	P. 9
DOGMA: NIETS STAAT VAST	P. 10
NIEUW ONTWERP VAN GEMEENTEDECREET	P. 12
OOG IN DE LUCHT	P. 13
HET MONDIALE DORP	P. 14
VIVAS VERENIGT SOCIALE HUURDERS	P. 16
MOKABON	P. 17
[HEMI]SFEER OPSNUIVEN IN DE CIRK	P. 18
EEN ONTMOETING MET ZEEVAARDERS	P. 20
OPEN KAMP	P. 22
FOTOREPORTAGE: STRAATMUZIKANTEN	P. 24

A close-up portrait of a man with a beard and mustache, looking slightly to the right. The image is tinted with a blue color.

STEFAN HERTMANS OVER

*NA HET BOEK,
HET INTERVIEW*

STEDEN

© Het Beschrijf

Erwin Mortier mag dan al de nieuwe stadsdichter zijn, geen enkele (van oorsprong) Gentse dichter heeft meer over steden geschreven dan Stefan Hertmans. U kent hem van het gedicht op de zijgevel van de Vooruit en misschien iets minder als docent aan de Gentse kunstacademie. Na dit interview kent u bovendien zijn mening over Vlaamse steenratten, vergeetplaatsen en postkaarturbanisme, maar laat dat u vooral niet tegenhouden om verder te lezen.

— In uw boek *Steden* beschrijft u hoe Brussel voor de Brusselaars een stad is geworden die ze zelf nauwelijks vorm kunnen geven, omdat ze door allerlei invloeden van buitenaf wordt bepaald. Geloof u dat de Gentenaars meer vat hebben op hun stad?

Hertmans: “Ik denk dat Gent haast een pilootstad is op dat vlak. Ze is klein genoeg om te kunnen beheersen. Bovendien heeft ze een heel actieve, bewuste maar niet al te rijke middenklasse: studenten die na een emanciperende periode aan de universiteit blijven plakken. Ze trekken de wijken in, knappen er een huisje op en interesseren zich voor hun buurt. Veel meer dan bijvoorbeeld in Brussel, want Brussel is van niemand. Maar een Gentenaar wil dat *zijn stroate preuper es*. Die ingesteldheid creëert een erg op elkaar betrokken gemeenschap, die toch niet gesloten is. Vandaar ook de grote drang naar participatie en inspraak. Gentenaars zijn daar best fier op. Ik vind wel dat Gent soms evolueert naar een postkaart. Het is hier zo *clean*, het is doods om 11 uur 's avonds. Ik mis de *ambiance* van de periode toen ik nog op de Korenmarkt uitging en het daar ongelooflijk stoomde. Er gebeurde van alles, het leek veel meer een stad. Nu neigt het soms een beetje naar een groot Brugge.”

— Naast het stadscentrum - de gezellige, leuk verlichte postkaart - heb je nochtans de 19de-eeuwse industriële gordel met wijken zoals de Brugse Poort of de Muide, die minstens even gezellig of bruisend kunnen zijn.

Hertmans: “Inderdaad. De demografische bewegingen die zich buiten het centrum afspelen zijn minstens zo interessant. Het is iets wat me steeds geboeid heeft: daar waar er wat verval is, groeit het nieuwe, daar komen de jonge mensen zonder geld, kopen een huisje en brengen nieuwe ideeën en initiatieven met zich mee. Ik behoor tot die generatie van dinosauriërs die nog in het Patershol woonde toen ze daar een parking wilden maken. Je kon er een huis kopen voor de prijs van een auto! Aan de andere kant heb je de *spindoctors* van 't stad die zeggen: ‘Oh, interessant, nieuw leven in de buurten met kunstenaars en zo, misschien moeten we dat wat *managen*’. Zo een buurt wordt dan opgewaardeerd en de groepen die oorspronkelijk vernieuwing brachten, schuiven weer op naar goedkopere wijken. Ik geloof dus niet echt in opwaarderingen die door urbanisten worden gepland. Een stad moet meegaan met de demografische beweging en die is ook steeds economisch bepaald.”

— In *Steden* heeft u het ook over het gebrek aan visie op stadsontwikkeling. Een project als het Zuid noemt u een voorbeeld van een

Ceausescu-paleis. Ook de Oude Beestenmarkt, de vroegere overdekte veemarkt die volgens u een architecturale parel was, werd neergehaald om er woontorens van erbarmelijke kwaliteit op te trekken. Het Patershol beschrijft u als een buurt waar “*restaurant naast bistro, een inhalijs pseudo-alternatieve commercie de weekendbezoeker het gevoel moet geven dat hij iets alternatiefs aan het doen is*”. Is de visie op stadsontwikkeling er de afgelopen jaren wat op vooruitgegaan?

Hertmans: “Ik denk dat heel wat wijken inderdaad leefbaarder geworden zijn door het beleid van de afgelopen jaren. Maar ik ben een schrijver, ik moet natuurlijk wel eens mijn pen gebruiken om het feestje te vergallen en de vinger op de wonde te leggen. Het kapotgaan van de Beestenmarkt heeft me echt pijn gedaan.”

“In Brussel moet je nog steeds gaan uitleggen dat gebouwen als het MIAT bescherming verdienen. Het is dat postkaarturbanisme waartegen ik me in mijn boek verzet. Gelukkig zijn ze daarvan in Gent al afgestapt.”

— Mijn vader vertelt soms nog over het Zuid...

Hertmans: “Ik heb mensen zien wenen toen ze in het Parkhotel aan het Zuid de boel verkochten. Dát was Gent. Daar kon je *e kaffee* gaan drinken en zo. Het laatste overgebleven sfeerbeeld van die tijd is Café Den IJzer in de Vlaanderenstraat. Maar eigenlijk was het Parkhotel het enige voorbeeld van de *grandeur* van Gent. Ik herinner me hoe Gentenaars met een beetje cultuurbenul stukken wegsleepten van de gevels die in die tijd kapotgeslagen werden. Het ‘Huis De Moor’ aan de Fortlaan bijvoorbeeld was een *Jugendstil*-pareltje van een ongelooflijke waarde. Maar het urbanistische denken is er enorm op vooruit gegaan in Gent. Als ze toen al de cultuur zouden gehad hebben die er nu is, dan zouden die gebouwen er nog staan. In Brussel moet je nog steeds gaan uitleggen dat gebouwen als het MIAT bescherming verdienen. Het is dat postkaarturbanisme waartegen ik me in mijn boek verzet. Gelukkig zijn ze daarvan in Gent al afgestapt. Er worden niet alleen trapgeveltjes beschermd maar ook arbeidershuisjes. Als je die behoudt en laat restaureren door een paar goede architecten, dan krijg je een mooi stadsbeeld.”

— Steden lijken een grote dubbelzinnigheid te bevatten. In het denken over steden lijkt aan de ene kant euforie troef: het zijn biotopen waar ruimte is voor creativiteit en experiment. Aan de andere kant overheerst het beeld van de gevaarlijke stad, waar mensen zich onveilig zouden voelen. Hoe staat u tegenover dat veiligheidsvraagstuk?

Hertmans: “Daar ben ik echt heel radicaal in. De Vlaming is een hysterische steenrat die in zijn *bakske* zit te keren. Er is hier echt geen gevaar. Je zou eens in Moskou om elf uur 's avonds de straat op moeten! Ik wil hier niet de wereldburger uithangen, maar ... gevaar bij ons? Komaan, zeg! Dat is totaal belachelijk. Het is een reden zoeken om op het Belang te stemmen. In de Brusselse randgemeente waar ik woon, zag ik bij de bakker een petitie liggen met daarop: ‘Zigeuners nee!’. De burgemeester van die gemeente had immers een terrein vrijgemaakt voor 15 caravans. Toen ik vroeg of er ooit een zigeuner iets had gestolen, hoorde ik: “Nee, maar bij een ander wel”. Als je het vervolgens aan een ander vraagt, dan weer: “Bij hen niet, maar bij een ander wel”. Dat is pure fictie. Onze steden zijn echt wel veilig. Misschien is het voor vrouwen anders, maar voor mij geldt het dus niet. Ik vind het hele ‘veiligheidsprobleem’ totaal overtrokken.”

— En wat met de positieve benadering van de stad? Volgens filosoof Gilles Deleuze is de stad ‘een rhizoom’: een ondergronds netwerk met oneindig veel vertakkingen waarin verschillende kruisingen mogelijk zijn. Dat is de creatieve pool van de stad. Gaat dat niet op voor de 19de-eeuwse gordel en de creativiteit die daar spontaan ontstaat?

Hertmans: “Ik zou geen beter voorbeeld kunnen geven. Het opschuiven van nieuwe economische groepen die op zoek zijn naar iets betaalbaars, dat is echt ‘rhizomatisch’. Zie het als een tapijt dat zich afrolt in steeds nieuwe richtingen. Je moet er wel aan toevoegen dat het rhizoom aan de andere kant, in de stadskern, ook weer oprolt. Deleuze was nogal optimistisch. Hij was een postindustriële profeet die plotseling de ‘fluïde wereld’ zag ontstaan, gekenmerkt door oneindige verandering. Hij zag over het hoofd dat ook een tegengesteld proces kon plaatsvinden. Daar zitten wij nu mee: achter ons rolt het tapijt weer op om een cleane toeristenkamer achter te laten. Dat is een nieuw gegeven: dat je de stad echt kunt doodmaken door haar te etaleren als stad. Daarbij sluit een andere vraag aan: wat te doen met *the new kid in town*? Die heeft leren overleven in de vaag gedefinieerde buurten en is de ochtendconcerten en de uitstapjes naar het theater niet gewoon. *New kids* die aankomen in het centrum

“De ruis is de utopie! Omdat er ruis is in steden, kan niet alles gecontroleerd worden. Daarin bloeit de toekomst. Die toekomst is voor een deel onheilspellend maar voor een groter stuk wellicht heel interessant. De stad moet zich voeden met datgene waarvan ze zelf eigenlijk zegt dat het er niet is.”

© carmendevoos & mel-pin

kunnen het toeristenplaatje verstoren, omdat deze jongeren zich veelal niet gebonden voelen aan de hedendaagse stedelijke code. Dat is pas interessant!”

— **Wat vindt u van de idee van ‘vluchtsteden’ van de filosoof Derrida? Denkt u dat we, in aansluiting met die vrijplaatsen voor het vreemde, te weinig utopisch durven te denken over onze steden?**

Hertmans: “Oeoehhh, dat is een ingewikkelde vraag. Misschien kan ik er op antwoorden zoals Lou Reed: “*Yeah right, next one!*”. Wat Rushdie en Derrida bedoelden, en waar Lieven de Cauter ook voor ijvert, is dat je de autonomie van de stad zover drijft dat er plaatsen ontstaan - zoals de kerken waarin vluchtelingen nu terecht kunnen - die de vluchtelingen onaantastbaar maken. Iemand die asiel aanvraagt, en die door de totaal verbureaucratiseerde principes die we nu hanteren tussen wal en schip valt, zou daar opgevangen kunnen worden. De idee is dus dat je mensen die bescherming verdienen, plaatsen biedt waar men ze gerechtelijk ook niet kan uithalen. Dat is moeilijk in te beelden. Het is wel zo dat de steden door hun anonimiteit nu al zo’n mensen beschermen. Als je bijvoorbeeld als stadsbewoner die vluchtelingen niet aangeeft... Men weet nu ook wel waar ze wonen, maar men knijpt een oogje dicht. Ze worden opgevangen door cynische huisjesmelkers of soms ook door mensen die het goed bedoelen. Het is dus al zo dat steden autonoom beslissen, gewoon omdat de staat te log is of omdat de steden niet om het probleem heen kunnen. In zeker zin beantwoordt een dergelijke situatie aan de utopie, om op je tweede vraag te antwoorden. De stad is eigenlijk een utopie omdat de anonimiteit er mogelijk is, maar ze is tegelijk de vuiligheid omdat die anonimiteit er mogelijk is. De ruis is de utopie! Omdat er ruis is in steden, kan niet alles gecontroleerd worden. Daarin bloeit de toekomst. Die toekomst is voor een deel onheilspellend maar voor een groter stuk wellicht heel interessant. De stad moet zich voeden met datgene waarvan ze zelf eigenlijk zegt dat het er niet is. Ergens is er dus wel opvang voor die vluchtelingen, iets wat in de dorpen niet mogelijk is. Door die ruis, door goedkope woningen en leegstand, is er opvang. De stad internationaliseert, of ze dat nu wil of niet.

Of dat goed is of negatief hangt af van hoe we daarmee omgaan. Zoals het in Gent draait, denk ik dat het betrekkelijk goed gaat. De stad is eigenlijk altijd al aan zijn eigen utopie aan het werken. Maar die is voor een deel ook conservatief. Er moeten bijvoorbeeld veel Japanners het Belfort kunnen fotograferen, er moeten *schone lampkes* opzitten zodat de Amerikaan kan zeggen: “*Oh, this must be the most gorgeous town I have ever seen*”. Er is dus steeds zowel een conservatieve als een progressieve utopie aan het werk in de stad.”

— **Volgens sommigen is het bestaan van een ‘publieke sfeer’ louter inbeelding. Gelooft u in stedelijke ontmoetingen die de sociale enclaves en compartimenteringen in de stad overstijgen? Gelooft u met andere woorden in ontmoeting over de sociaal-economische grenzen heen?**

Hertmans: “Ik denk dat de agora die we in ons hoofd hebben, de marktplaats waarop de discussies gevoerd worden, virtueel is. De stad is inderdaad grotendeels opgedeeld in sociaal afgescheiden delen. Toch is er ontmoeting mogelijk. Niet als een utopie, maar wel als een concrete plek. De metro is zo een plek. Daarom houd ik er zo van en beschrijf ik dat ook. Als je de metro of de tram neemt, dan zie je dat iedereen naast elkaar staat. De universiteitsprofessor staat naast de swingende gast met zijn petje op, twee kwekkende migrantenmeisjes of een mevrouw die net met volle tassen terugkomt van een volkse markt... Als de metro dan plots stopt, beginnen ze met elkaar te praten. Dergelijke plekken bestaan dus, maar ze zijn niet blijvend, want die mensen helpen elkaar niet, ze komen niet bij elkaar over de vloer.”

— **Dat blijven toevallige ontmoetingen. Hoe zouden we de stap kunnen zetten naar meer duurzame verbanden?**

Hertmans: “Ik heb een aantal dingen gezien die me met verstomming hebben geslagen. Ik denk bijvoorbeeld aan wat Arne Sierens in Gent heeft gedaan, of Jan Goossens met de Bottelarij, door alle bevolkingslagen uit de buurt te mobiliseren. Mensen werden overtuigd om mee te werken en enkelen van hen zijn op de planken beland. Daar in de Bottelarij zie je verschillende mensen bij elkaar, de gesofistikeerde stedeling met zijn Hugo Boss-kostuum komt er in contact met de jonge migrant. Ze kunnen er van elkaar

leren. De stadscodes worden vlug gewisseld. Ik denk trouwens dat we in een overgangsfase zitten. Mensen zijn nog steeds bang van elkaar, hebben vaak nog niet gesproken met de ander en durven het ook niet. Hoe vaak vraag je aan een wildvreemd moslimmeisje: “Hé, hoe gaat het met jou?”. Iedereen hanteert bepaalde codes waardoor hij weet hoe te reageren en tegen wie, maar ook tegen wie niet. Die remming moeten we proberen in vraag te stellen. Er is dus steeds een grens aan de ontmoeting. Maar in situaties waarin je voelt dat het kan, mag je die kans niet laten liggen. Dan moet je het doen...”

— **Mongin schreef ooit over ‘des espaces pour rien’, plaatsen om niks te doen. Die plaatsen zijn onttrokken aan de functionele aard van de maatschappij die alles in het teken van het ‘nut’ stelt. Hoe stelt u zich deze ‘nutteloze ruimtes’ voor?**

Hertmans: “Er bestaan in de stad al plaatsen om niets te doen, maar het is net typerend dat je dergelijke plaatsen niet kunt organiseren. Daarom houd ik eerder van de ‘vergeetplaatsen’ in de stad. Ik beschrijf die in mijn boek als plaatsen van het anachronisme: ‘het is er niet meer en het is er nog niet’. Dat zijn geweldige plekken, maar dat komt waarschijnlijk ook door mijn eigen melancholische blik. Het doet me denken aan het kunstwerk ‘*Obsolete Cities*’. Dat was een project van Okwui Enwesor, de intendant van Documenta XI in Kassel. Echt fantastisch. Eén van de mooiste stadsbeelden die ik daar heb gezien, kwam uit Kinshasa. Jongeren spraken af met hun vrienden, gingen voor een cinemascherm zitten dat niet werkte en deden met een namaak-GSM alsof ze telefoneerden. Die mensen ‘speelden’ stad, want de stad is leuk. Als je me naar mijn utopie van de stad vraagt, dan is het dit beeld dat ik voor ogen heb.”

PASCAL DEBRUYNE & MATHIAS BIENSTMAN

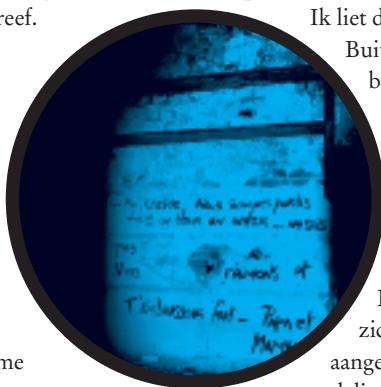
Stefan Hertmans, *Steden. Verhalen onderweg*.
Amsterdam: Meulenhoff/Kritak, 1998.
ISBN 9063037406

TUIN VAN Eden

© freddy

Een beetje doelloos op wandel langs een van de vele oevers die Gent rijk is. Een zomerse middagzon wierp haar heerlijke warmte af, en ik liep over een smal aarden paadje met links van me het water, en aan mijn rechterzijde tuintjes. De twee oevers gonsden van het leven: miertjes, bijen, muggen en vlinders genoten samen met enkele hengelaars van het moois dat dit stukje natuur te bieden had. Ik vleide me even neer op het zachte gras in de nabijheid van een visser, en het duurde niet lang of ik staarde even dromerig als hij naar de dobber die op het zacht kabbelende water dreef. Waar zou hij van dromen, of genoot hij gewoon gedachteloos van deze heerlijke namiddag?

Een uurtje later besloot ik op te stappen, en ik vervolgde mijn weg langs de oeverbank. Al snel bereikte ik het einde van dit mooie pad en stootte ik op een drukke baan. Van dromen was geen sprake meer: de bloemen en bijen waren nu vervangen door drukke mensen in snelle auto's, het gras door asfalt. Haastig keerde ik op mijn stappen terug, liep naar de overkant van de rivier en baande me een weg doorheen het verwaarloosde, hoge struikgewas waarmee het pad was afgezoomd. Ik begaf me blijkbaar niet op onontgonnen terrein, sluikstorters waren me reeds voor geweest. Een honderdtal meter verder stootte ik op de restanten van een oude fabriek. Ik wandelde door de verlaten fabriekshallen en probeerde me in te beelden hoe het vroeger moest geweest zijn. Ik zag honderden mannen en vrouwen werken voor waarschijnlijk bitter weinig geld, ik zag de imposante trappenhal die naar enkele ruimes leidde waarop 'directie' stond vermeld.

Wat later bevond ik me in een gedeelte van de fabriek dat er als een herenwoning uitzag. De vloer van de eerste verdieping was ingestort, zodat de twee schoorsteenmantels als het ware in het niets hingen, beide nog netjes boven elkaar, alsof ze ieder moment hun vlammen tentoon zouden spreiden. Een nogal lugubere tekst stond op één van de schoorsteenmantels geschreven: "WE GAAN NAAR DE HEL MIJN KIND. MAMA EN PAPA". Konden deze muren maar spreken. Wat was hier in godsnaam allemaal gebeurd?

Ik liet de fabriek voor wat ze was en vervolgde mijn weg.

Buiten heerste meer bedrijvigheid. Het pad was nu bezaaid met stenen en stukken verroest metaal, en in de verte hoorde ik het geluid van kwakende kikkers. Die hadden blijkbaar een goede habitat gevonden in de gevulde waterreservoirs: waterplanten gaven de luidruchtige beesten beschutting tegen de zon. Dit gedeelte van de fabriek was door de natuur naar haar hand gezet.

De begroeiing werd nog dichter, en het paadje zocht zich een weg naar wat een heuveltje leek te zijn. Boven aangekomen kon ik mijn ogen niet geloven. Honderden waterlelies versierden een glinsterend meer, grote loofbomen wierpen hun schaduw op het stille water, een reiger op zoek naar een lekker maal scheerde over het wateroppervlak.

Ik vleide me neer op het zachte gras. Even verderop zat een visser dromerig naar zijn dobber te kijken. Waar zou hij van dromen, of genoot hij gewoon gedachteloos van deze heerlijke namiddag?

PATJE

© carmendevois

FIETSWIEL OF VERKEERSDEBIEL?

Begin mei deed een zelfverklaarde 'kritische massa', gewapend met trappers en fietsbellen, de pleinen op het Zuid volstromen. Zo'n 'Critical Mass' die zich voortbeweegt met trapkracht, daar is Koning Auto vast niet tuk op... TiensTiens ging mee de straat op om de schade op te meten.

The Critical Mass is een beweging van mensen die graag fietsen. Heel banaal zou je denken, maar net de alledaagsheid van hun hobby is waar het allemaal om draait. Voor één keer geen protestgroep die kritiek levert, maar een groep die gewoon de vanzelfsprekendheid van fietsers in de stad wil benadrukken. Een man in roze jurk en met een trommel op de fiets – hij laat zich Rosa noemen – trekt onze aandacht. Al treedt hij de gangbare verwachtingen uiterlijk met de voeten, toch klinkt alles wat deze lustige fietser te zeggen heeft logisch in de oren. "Wij zijn gewoon fietsers. Niemand is echt leider of aanvoerder van deze gekke bende. Wij willen alleen maar een plaats om te fietsen, een beetje ruimte!" De deelnemers blokkeren naar eigen zeggen nooit het verkeer met hun acties, want, zo luidt het laconieke argument, "Stel je voor dat iedereen die hier met de fiets is de auto had genomen?". De logica is zo ontwapenend dat ze kans heeft om enkele boze autogebruikers wakker te schudden: een fietser blokkeert het verkeer niet, hij is verkeer! Soms lijken we dit inderdaad te vergeten. Tel het aantal terreinwagens eens wanneer je in de file staat, en je waant je zo in de jungle of de Gobi-Woestijn. Het ware niet slecht om deze gemotoriseerde kolonisering van de stad iets meer in vraag stellen.

Wij hopen alvast dat de acties van de Critical Mass een belletje doen rinkelen...

In elk geval wel bij Filip Watteeuw, Gents gemeenteraadslid voor Groen! In De Standaard van 13 mei 2005 stelde hij het onder meer het Gentse fietsbeleid ter discussie: "Investerings in veilige fietsinfrastructuur zullen weinig impact hebben op het aantal fietsers als het beleid de overmatige aanwezigheid van auto's niet kan inperken. De grote vraag is of beleids mensen op alle niveaus het aandurven om, zeker in de stad, de fundamentele keuze te maken tussen de auto en de zachtere mobiliteitsvormen zoals openbaar vervoer en fiets. Zo hypothekeert de stad Gent alle goede inspanningen op het vlak van fietsinfrastructuur door onomwonden te blijven kiezen voor ondergrondse parkeergarages in het centrum van de stad en dus voor nog meer auto's."

PASCAL DEBRUYNE

COLUMN

PORTUS GANDA

PORTUS LEDEBERGENSIS

Het is alweer van begin mei geleden dat onze stedelijke jachthaven de sluizen heeft mogen openen. Met veel plezier en poeha was dat. Eerst een heus feest en vuurwerk, en daarna dat frisse idee om de mensen over het water te laten lopen. De natte droom van vele ouders en kinderen uit de buurt.

Spijtig genoeg kan een heus volksfeest nooit zonder zuurpruimen en criticasters. Toch niet in Gent, de stad waar mensen al sinds jaar en dag meningen hebben, stroppen dragen en het niet zullen laten om de luis in de pels te zijn van eender wie het voor het zeggen heeft. Maar soms kunnen we toch wat té enthousiast zitten vitten.

Het is altijd iets. Zo zijn er mensen die vinden dat de jachthaven – feest inclusief – teveel gekost heeft en dat de stad wel wat beters te doen heeft dan het de rijke jachteigenaars naar hun zin maken. Sommigen zijn zelfs zo negatief – cynisch in feite! – dat ze stellen dat de organisatie van het feest en het waterlopen gewoon een manier was van het stadsbestuur om de buurt voor de jachthaven te winnen. Alsof burgemeester en schepenen niets beters te doen hebben dan hun inwoners loeren te draaien!

Het is trouwens typisch voor dat soort mensen om niet verder te kijken dan hun neus lang is. Wat ze vergeten, is dat er achter een project als Portus Ganda meer zit dan het vertroetelen van gegoede vrijetijdskapiteins en rijke stinkers. Hoe je het ook draait of keert, Gent moet het in deze tijden niet langer hebben van textielindustrie, maar van toerisme en cultuur. Dat is dé manier om veel geld in het laatje van de winkeliers te brengen, en genoeg prestige op te bouwen om hooggeschoolde gezinnen met goede weddes aan te trekken. Die dragen dan op hun beurt een centje bij om de stad nog verder te vernieuwen en te verbeteren. Dat is nodig, want in sommige wijken in de rand rond Gent is er nog veel werk aan de winkel.

Neem nu Ledeberg. Toeval of niet, in dezelfde week dat de jachthaven geopend werd, hadden ze er weer eens te kampen met wateroverlast. Het zou mij niet verbazen – maar de critici des te meer – als het stadsbestuur deze achtergestelde buurt er met een paar gerichte

ingrepen bovenop zou kunnen helpen. De oplossing hoeft ze daar niet eens zo ver voor te zoeken. Wat met Portus Ganda gelukt is voor de buurt rond de Dampoortstraat, kan immers evengoed lukken in Ledeberg. Want waar wateroverlast is, zal er ook wel water zijn. Mijn voorstel is: laten we een kanaal graven van de Schelde naar de achterkanten van Ledeberg. Het is daar waar de waterproblemen zijn en waar ook de meest armeterige huisjes staan. Onteigenen geblazen dus! Gentenaars zijn dat toch al gewend, en de ervaring in de Brugse Poort en de Muide leert dat laaggeschoolden toch niet op de hoogte zijn van de correcte prijzen voor hun huisje. Veel moet het dus niet kosten.

Het is daar dat Portus Ledebergensis komt. Het kan een perfecte aanvulling worden op het koninklijke Portus Ganda. Geen luxetoiletten in de Van Eyck, maar sanitaire thuisstops bij de inboorlingen. Geen uitstapje naar de Veldstraat, maar flaneren in de plaatselijke Aldi. Misschien kunnen de jachteigenaars ondertussen her en der ook wat sollicitatietips kwijt. En we kunnen nog verder gaan. Als het weer eens enorm geregend heeft en de Portus dus massaal veel ramptoeisten lokt, kan de stad achteraf de sluizen sluiten en hen verplichten daar te blijven. Zo bekomt men een betere sociale mix, die op zijn beurt nieuwe jonge gezinnen met serieuze inkomens aantrekt. Minder gegoede, oorspronkelijke bewoners kunnen dan geleidelijk aan worden overgebracht naar andere plekken. In Gentbrugge bijvoorbeeld is er een groot industrieterrein waar sociale woningen kunnen gebouwd worden. Dat is gewoon de Brusselse Steenweg over. Wie meehelpt de grond te saneren kan met diezelfde kruiwagen meteen ook verhuizen. Wie beweert nu nog dat in de aanpak van het stadsbestuur geen blauwdruk vervat zit voor structurele oplossingen?

NATAN H.

NIETS STAAT VAST

© Dogma00 & Ma®io Debaene

In Gent duikt op ongeregelde tijdstippen de vereniging DogmaNulNul op in het straatbeeld. Ze maakt er een sport van om met verrassende acties iedereen op het verkeerde been te zetten. TiensTiens botste op Nicolas en Tasha van DogmaNulNul en voelde hen aan de tand.

Ik heb een vijftal jaren geleden voor het eerst van jullie gehoord op een lokale radiozender. Toen doken er plots overal in de stad Sas-en-Beke-parkjes op. Was dat echt het begin van Dogma?

Tasha: “Ja. We zijn ontstaan uit het samengaan van twee verschillende groepen: activisten die iets creatievers wilden doen dan alleen maar verbrandingsovens blokkeren, leegstaande huizen kraken of betogen, en kunstenaars die de straat wilden opgaan in plaats van tentoonstellingen te organiseren in hangars. Op een goede dag hebben we hier en daar in Gent een paar tegels uit de straat gehaald en er miniparkjes ingericht, als reactie op de toenmalige stadsplannen in de Groene Vallei. Zo zijn we begonnen.”

Begrijpen de omstanders iets van wat jullie uitgesproken of lopen ze gewoon voorbij?

Nicolas: “Er zijn altijd wel serieuze mensen die zelfs niet zouden opkijken als er in de Veldstraat een olifant loopt te shoppen. Maar de meeste mensen beginnen te lachen als ze ons bezig zien en vaak doen ze ook zelf mee. Op onze hangmattendagen bijvoorbeeld hingen er ook lege hangmatten en mensen van allerlei slag gingen daar een tijdje in liggen. En we hebben bijzonder veel geluk gehad met de persoon die onze hoofdprijs op de Nacht van de Laatste Belastingbetaler heeft gewonnen. Hij heeft aan de Poel een

performance neergezet waarvan we enkel konden dromen. Met bijzonder veel gevoel voor dramatiek en show heeft hij enkele seconden voor middernacht zijn belastingbrief in de bus gestoken.”

Tasha: “Nu ja, het publiek doet niet altijd wat we willen. We hebben enkele jaren geleden opgeroepen tot een heuse spelletjesnamiddag op de Vrijdagsmarkt, met op de affiche de duidelijke vermelding ‘niet voor kinderen, enkel voor volwassenen!’, maar het heeft niet mogen baten. Al snel werden we lastig gevallen door een bende kinderen terwijl de mama’s en de papa’s op een terras zaten te genieten van die gratis kindermanipatie.”

En de autoriteiten? Laten die jullie begaan?

Tasha: “Och, we hebben niet te klagen. De meeste politieagenten weten sowieso niet wat ze moeten doen als ze op straat plots in een Reality Movie Festival terechtkomen. Toen zaten een twintigtal mensen op de stoep door een reuzengrote lijst naar de voorbijgangers te kijken, met een filmmuziekje op de achtergrond.

Alleen een pastoor van de St-Baafskathedraal heeft ons al bedreigd omdat we vorig jaar maïs aan het planten waren in het perkje aan de zijkant van de kathedraal. En met een dame van de Dienst Feestelijkheden hadden we ook een aanvaring omdat we met ons Walkmankoor de kerstmarkt aan het opfleuren waren.”

Nicolas: “Kijk, zelfs toen we op 1 september diploma’s verkochten aan de schoolpoorten waren de leerkrachten en de directeur vriendelijk tegen ons. We verlossen hen alleen maar van die zware dagelijkse taak. Eigenlijk willen we de mensen gewoon gelukkig maken, meer niet.”

Hebben jullie nog andere verheven doelstellingen?

Tasha: “Wel, wij zijn in feite een bijzonder geheim gezelschap. We passen de leer toe van de Griekse filosoof-in-de-ton Diogenes. Het is niet geweten dat die brave man een hele hoop geschriften - vooral verwijten en beledigingen - nagelaten heeft. Al meer dan 2000 jaar zijn die manuscripten slechts aan een kleine groep mensen bekend en enkele Dogmaleden behoren tot die uitverkorenen. Meer kan ik daar niet over zeggen. Enkel nog dit: we hebben één basisregel, namelijk dat elke actie van ons met ten minste één van die regels van Diogenes in tegenspraak moet zijn.”

Nicolas: “We willen ook het vreemde in ere herstellen. Als mensen op straat iets raars zien maar ze weten, bijvoorbeeld door een pamflet, een pers aankondiging of een spandoek, dat het om ‘kunst’ of een ‘politieke actie’ gaat, dan wordt het onbekende onmiddellijk gecatalogiseerd. Ze denken: “ach ja, het is kunst” of “ze willen opvallen om hun politieke eisen in de media te krijgen”. Maar wij willen alles net onbekend houden. Daarom krijg je bij ons bijna nooit pamfletten of bordjes met uitleg. We maken ook zelden of nooit pers aankondigingen. Iedereen moet zelf maar proberen te achterhalen wat we doen en wat onze motieven zijn. Wij zijn lui opdat de mensen wat minder lui zouden zijn. Dat is onze verheven missie...”

HANS ROELS

ENKELE DOGMA'S OP EEN RIJ

Dogma organiseerde in de straten van Gent al drie keer een 'Internationale Halvehangmattendag'. Aan verlichtingspalen, bomen of al wat stevig genoeg vastzit, werden hangmatten opgehangen waarin activisten en voorbijgangers een halve dag konden liggen relaxen te midden van het straatgewoel. Tijdens de tweede Halvehangmattendag (op 1 september 2002) vond ook een diplomaverkoop plaats; de derde werd gecombineerd met een Solosokken-ruilmarkt, waarbij iedereen enkele sokken (waarvan de tweede helft spoorloos was) kon meebrengen en omruilen.

Dogma heeft trouwens iets met ruilmarkten. Een week na nieuwjaar 2002 zetten ze een ruilmarkt op het getouw voor kerst- en nieuwjaarsgeschenken. Mensen die hun cadeaus maar niets vonden, konden ze discreet omruilen met die van andere ontevreden.

Het Knaap-und-Weibe-Chor is een mobiel en sportief koor dat overal 'te land, ter zee en in de lucht' uitvoeringen brengt. Met een walkman op jogden vijftien koorleden al zingend door de Gentse binnenstad. Eveneens al zingend zwommen ze enkele maanden later een deel van de Blaarmeersen af, tot groot jolijt van het publiek op de oever. Het is nog afwachten wat de uitvoering 'in de lucht' zal worden.

Bij de actie Veilige Straat ging een als agent verklede Dogmaticus bij de mensen aanbellen om te melden “dat alles veilig was”. Ook werd de bewoners aangeraden om hygiënische redenen geen pompoenen voor de deur te leggen.

Dogma organiseerde ooit een betoging met letterlijk 'twee man en een paardenkop'. De aanwezige veiligheidstroepen (één agent) begeleidden de betogers van het Zuid tot de Sint-Jacobskerk. Er waren geen incidenten.

In juli 2003 besloot Dogma het belangrijke moment waarop de Belg zijn belastingen betaalt, te vieren. Op de laatste avond dat de belastingbrief in de brievenbus aan de Poel kon afgeleverd worden, kreeg iedereen een origineel vertolkt Belgisch volkslied en een versgebakken wafel voorgeschoteld. De winnaar die als laatste (even voor middernacht) zijn brief postte, kreeg een fles jenever als hoofdprijs.

Meer over DogmaNulNul op www.spin.be/dogma00

NIEUW ONTWERP VAN GEMEENTEDECREET

LOST *DEMOCRATISCHE VERWACHTINGEN* NIET IN

De Vlaamse regering wil tegen juli 2005 een nieuw ontwerp van gemeentedecreet goedgekeurd krijgen in het Vlaams Parlement. Zo zouden alle steden en gemeenten de nieuwe spelregels kennen vóór de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 2006. Wie een grondige reorganisatie van de stedelijke en gemeentelijke instellingen verwachtte, aangepast aan de nieuwe opvattingen over democratie en participatie op lokaal niveau, komt echter bedrogen uit.

GEMISTE KANS

Sinds 2001 is Vlaanderen als gevolg van de Lambermont-akkoorden bevoegd om de gemeentelijke instellingen op eigen leest te schoeien. De huidige minister van Binnenlands Bestuur Marino Keulen nam een advocatenkantoor onder de arm om een nieuw ontwerp van gemeentedecreet uit te werken. Het vorige ontwerp sneuvelde als gevolg van een gebrek aan politieke consensus over onder meer de rechtstreekse burgemeesterverkiezing, de decumul en de motie van wantrouwen.

Het nieuwe ontwerp is een dikke turf, maar blijkt qua inhoud een ontgoochelend werkstuk te zijn. Het gros van de bepalingen werd gewoon overgenomen uit de federale gemeentewet. Alle vernieuwende voorstellen die enige tegenkanting konden oproepen zijn (voorlopig?) geweerd. Nochtans is het hoog tijd voor een verbeterd wettelijk kader voor de lokale besturen dat in overeenstemming is met de nieuwe opvattingen over democratie, participatie, dienstverlening en management. Een dergelijke reglementering zou een weerspiegeling moeten zijn van de overtuiging dat de lokale democratie uiterst belangrijk is voor het versterken van de legitimiteit van de overheid en voor het herstel van het vertrouwen van de burger in de politiek. De strijd tegen de verzuring en het dichten van de kloof tussen de burger en de politiek zouden sinds de Zwarte Zondag van 1991 toch een speerpunt moeten zijn? Die strijd vereist een beleidsopvatting waarin het lokale niveau beschouwd wordt als de ideale proeftuin voor experimenten van directe democratie.

Ook de Hoge Raad voor Binnenlands

Bestuur vindt het ontwerp “weinig vernieuwend, vooral op het niveau van de politieke organisatie” en helemaal “niet in overeenstemming met het belang van het lokale bestuursniveau en de mogelijkheden en uitdagingen die zich daar stellen”. Een breed maatschappelijk debat is er over dit ontwerp dan ook nooit gevoerd. Het hele voorbereidingsproces heeft plaatsgevonden binnen de vier muren van administraties, advocatenkantoor en kabinetten. Ook al hebben sommige volksvertegenwoordigers zich wel geroerd, toch zijn de gewone burgers, jij en ik, de mensen over wie het uiteindelijk zou moeten gaan, nooit geraadpleegd.

DE PARTICIPATIEVE BURGERS BLIJFT OP ZIJN HONGER

Ondanks die kritieken zijn er in het ontwerpdecreet toch enkele vernieuwende passages te vinden die veel ruimte laten voor het stimuleren van de burgerparticipatie op het stedelijke en gemeentelijke niveau. Zo worden de lokale besturen aangespoord om “initiatieven te nemen om de betrokkenheid en de inspraak van de burgers te verzekeren, zowel bij de beleidsvoorbereiding en de uitwerking van de gemeentelijke dienstverlening als bij de evaluatie ervan”. De voorwaarde is uiteraard dat die algemene formuleringen uit het ontwerpdecreet door het lokale bestuur ook daadwerkelijk ter harte genomen worden.

Een andere nieuwigheid is het recht op de indiening van verzoekschriften, naar analogie met de regeling in het Vlaams Parlement. Dit recht vervangt het oorspronkelijke voorstel om burgers de mogelijkheid te geven een punt aan de agenda van de gemeenteraad toe te voegen (het zogenoemde burgerinitiatief). Ook het vragenkaartje van de burger, vóór het begin van de gemeenteraadszitting, werd hiermee afgevoerd. Wat de verzoekschriften betreft, is tot nu toe bepaald dat de indiener recht heeft op een gemotiveerd antwoord van de gemeenteraad of het schepencollege binnen de drie maanden. De verzoeker kan gehoord worden en zich laten bijstaan door een persoon naar keuze. Daarnaast mag de gemeenteraad bijkomende procedureregels vastleggen voor het indienen van een

verzoekschrift. Laten we hopen dat de gekozenen daar geen misbruik van maken om dit recht uit te hollen.

De regeling voor de gemeentelijke volksraadpleging is jammer genoeg bijna volledig overgenomen uit de bestaande gemeentewet. De enige aanpassing is het terugbrengen van de sperperiode, waarin raadplegingen verboden zijn, van 18 tot 12 maanden vóór de gemeenteraadsverkiezingen. Gent is de enige grote stad in Vlaanderen waar al meerdere (pogingen tot) volksraadpleging plaatsvonden: in 1997 over de Belfortparking, in 1999 over het openbaar vervoer en in 2004 over de districtsbesturen. Uit die praktijk is voldoende gebleken dat de huidige reglementering dringend bijsturing nodig heeft: de handtekeningdrempel ligt te hoog, de lijst van onderwerpen waarover een referendum mogelijk is, zou uitgebreid moeten worden en de toezichtprocedure moet herzien worden. Als ervaringsdeskundige diende ik enkele voorstellen tot wijziging in bij het Vlaams Parlement (in de vorm van een verzoekschrift). Die werden op 4 mei 2004 unaniem aanvaard, maar zijn helaas niet opgenomen in het ontwerpdecreet.

Het oorspronkelijke idee om steden en gemeenten een participatief beleid te laten uitbouwen via het vrijmaken van wijkbudgetten voor wijken of stadsdelen, blijkt eveneens een dode mus: de mogelijkheid om aan een buurtcomité budgetbevoegdheid te geven is nergens in het ontwerpdecreet opgenomen. Conclusie: er is nog veel werk aan de winkel voor de Vlaamse volksvertegenwoordigers. Hopelijk zullen ze uitgebreid gebruik maken van hun amenderingrecht alvorens dit ontwerp goed te keuren.

ARTHUR DE DECKER

Meer informatie op: <http://binnenland.vlaanderen.be/HRBB/dossiers/gemeentedecreet05/gemeentedecreet.html>
www.dewakkereburger.be
www.vvsg.be

SAMI

SAMI

SOCIAAL ARTISTIEK MAGAZINE

EXTRA BIJLAGE BIJ TIENSTIENS

© Victoria Deluxe

PLANEET PERIFERIA

Heel zelden gebeurt het dat ik de Ring oversteek om in het binnenste buitenland een glas wijn te gaan drinken of een cluboptreden bij te wonen. De Ring vormt de natuurlijke grens tussen mijn hometown het Rabot en de Buitenste Binnenstad Gent, de gezelligste stad van het land. Disneyland after dark. Het is er altijd zo proper en clean, overal leuke adresjes om sushi te eten, fijne cafeetjes vol schoon volk en toffe muziek en vier jachthavens waar ik mijn boot kan aanmeren.

Af en toe gebeurt het wel eens dat ik aan de toog van een trendy tent in gesprek verweekd geraak met een autochtoon. Als we uitgepraat zijn over de prestaties van Buffalo, Buffalo AA Gent en de nieuwe cd van Soulwax - allebei niet veel soeps - , informeert mijn gesprekspartner naar waar ik vandaan kom en waar ik woonachtig ben. Het is een vraag die altijd door gladde quizmasters op televisie wordt gesteld. Zelf vind ik het weinig relevant. Maar omdat ik ben opgegroeid in een vroom West-Vlaams boerengat waar beleefdheid nog een deugd is, mijnheer, antwoord ik naar eer en geweten. Mijn gesprekspartner laat een ongemakkelijke stilte vallen.

“Het Rabot, is dat niet die gore buurt waar het wit cra-puul en de Turken wonen?”, hoor ik hem schrikken. “Of ik 's nachts nooit word lastiggevalen als ik met mijn zatte kloten naar huis sukkel?”, luidt zijn volgende vraag. Hoe diep ik mijn door teveel aan rode wijn aangetaste hersencelletjes ook aftast, er schiet me geen enkel gelijkaardig incident voor ogen. Het is me al eens overkomen dat een parlements-lid van een democratische partij mij poogde te wurgen vanwege mijn uitgesproken en provocatieve mening over de evolutie van zijn politieke beweging. Ik heb al eens last

gehad met militanten van een niet-democratische partij omdat ik mij bemoeide toen ze een Pakistaanse bloemenverkoper wilden molesteren. Maar deze feiten speelden zich bij nacht af in de gezellige Gentse kuip en niet in het achterlijke Rabot waar ik al vijf jaar in relatieve peis en vrede resideer.

Mijn onveiligheidsgevoel is bijgevolg geografisch gelieerd aan het historische centrum van Gent.

Sommige neringdoeners voelen zich geïntimideerd door de hangbejaarden die in hun winkelgalerijen samentroepen. Sommige schepenen willen nacht- en telefoonwinkels verbieden omdat ze geen meerwaarde bieden voor de (overwegend blanke) buurt. Sommige oudere Belgen voelen zich bedreigd door de Turkse hangjongeren die liever op de hoek van hun straat staan te babbelen dan om 20 uur naar de herhaling van FC de Kampioenen op tv te gaan kijken.

Wie bang is, krijgt altijd slaag.

Angst voor 'het', 'een', 'de' onbekende is des mensen. Het is het gevolg van een gebrek aan kennis en van desinteresse voor de vreemde andere. En iedere mens heeft behoefte aan (h)erkenning. Als mensen straal worden genegeerd, door niemand worden gehoord of gezien, worden uitgesloten van de arbeidsmarkt, grijpen ze ten einde raad naar een molotovcocktail. Je kunt in een ruime boog om de vreemde onbekenden heen lopen, als waren het lepralijders, of je kan er glimlachend tussendoor stappen en hun een goeden-dag toewensen.

Dikwijls denk ik dat ik meer verwant ben met mijn Turkse buurtgenoot dan ik ooit had kunnen vermoeden. We zijn immers allebei immigranten; hij is een Berber uit het agrarische Atlasgebergte, ik ben een

ingeweken boertje van Bachten de Kupe. We zijn allebei op zoek naar een voller, rijker leven en ons sloepje is aangespoeld aan de rand van de Grote Kleine Stad. We zijn allebei stugge, gesloten mensen. We blijven kijken tot de kat van vermoeidheid uit de boom tuimelt en het duurt zijn tijd vooraleer we ontdooien en onze achterdocht laten varen tegenover de 'volksvreemde' onbekende. Wat is vreemd? Ik vind het vreemd dat mijn Turkse buurman op straat fluïmt. Hij vindt het vreemd dat ik mijn snot in een zakdoek bewaar.

Op een dag zullen mijn Turkse, Kosovaarse, Senegalese buur en ikzelf synchroon tot het besef komen dat we niet elkanders probleem vormen, dat we niet eendeloos elkaars vijandbeeld moeten te lijf gaan, in tegenstelling tot wat sommige democratische en andere politici die verdelen en heersen ons al eeuwen willen doen geloven, maar dat onze belangen gelijklopend zijn. Dat we in hetzelfde wankel schuitje over een woelige, wilde oceaan dobberen en dat we evenveel recht hebben op een veilige haven als de 'haves', de hebbenden.

Dat vier vingers en een duim samen een hand vormen die een krachtige vuist maakt.

Iedereen is van Gent, Gent is van iedereen.

LIEVEN DEFLANDRE

© Victoria Deluxe

In deze bijdrage vertelt Patrick V. hoe hij deelgenoot is geworden van Victoria Deluxe. Patrick was één van de spelers van de muzikale theatervertelling 'Dany'. Deze voorstelling speelde in februari en mei 2005. Eerst in theaterproductiehuis Victoria; nadien nog twee maal in CC De Stroming in Evergem.

OP VERHAAL KOMEN

Ik ben jaren na elkaar op zoek gegaan naar iemand waartegen ik mijn verhaal kon vertellen. Eerst in Antwerpen, waar ik lang heb gewoond. Sinds een tweetal jaar in Gent, waar ik een nieuwe stek heb gevonden.

Ik wou al heel lang het verhaal vertellen van hoe ik als jonge gast ben gehuwd en na een tiental mooie jaren in 'verval' ben geraakt.

Jarenlang heb ik op de haven van Antwerpen gewerkt; ondertussen getrouwd en twee kinderen gekregen: een schoon leven, zoals ze dat noemen.

Tot er van alles begon mis te lopen en mijn leven als een kaartenhuisje in elkaar begon te vallen.

Ik ben in Antwerpen geëindigd in een 'konijnenkot' van vierhonderd euro; weg van vrouw en kinderen, geen vrienden meer en totaal gedesillusioneerd.

Op een bepaald moment heb ik al mijn courage bij elkaar geveegd en het besluit genomen om naar Gent te verhuizen.

Een nieuwe stad kan helpen om een aantal zaken te vergeten, of op z'n minst toch om het één en ander te laten slijten. Bovendien heeft Gent me altijd al aangesproken: omwille van de open en vrije mentaliteit. Ik wou even weg van de zelfgenoegzame Antwerpenaars die alles altijd beter willen weten. Eenmaal in Gent gearriveerd, heb ik echter moeten vaststellen dat ik dag op dag zelf als een Antwerpenaar werd beschouwd, terwijl ik dit eigenlijk voor even niet meer wou zijn. Maar enfin, deze inlevingscursus heeft me doen inzien hoe moeilijk het wel moet zijn voor al wie niet van Gent is. Gekleurde medemensen zullen het in deze stad waarschijnlijk nog veel moeilijker dan ikzelf hebben.

Toen ik in het voorjaar van 2004 met mijn aktetas richting huurdersbond trok om er een klacht te

deponeren tegen een klootzak van een huisbaas, werd mijn aandacht getrokken door een reeks affiches.

Onder de titel 'STEM 72: een stadspartij voor politieke fictie' zag ik foto's en beeltenissen die niets te wensen overlieten. Ik werd meteen nieuwsgierig naar wie hierachter zat. Ik belde niet bij de huurdersbond aan, maar bij Victoria Deluxe.

Ik vroeg achter de Heer D. W. die als verantwoordelijke uitgever op de affiches stond vermeld. Even later werd ik ontvangen door een kerel die er een beetje als Herman Brusselmans uitzag, met minstens even lang haar, maar met minder pukkels op zijn smoel.

Ik vertelde hem nogal gespannen over mijn enthousiasme ten aanzien van deze affiches en even later liet ik vallen dat ik zelf ook wel wat teksten schrijf; in de hoop dat hij er naar zou vragen. De volgende dag mocht ik mijn teksten binnen steken en hij zou me bellen van zodra hij ze had kunnen lezen.

'k Heb een week of twee moeten wachten, maar toen hij belde was ik blij verrast. Hij nodigde me uit om naar een voorstelling van Victoria Deluxe te komen kijken. Na die voorstelling zouden we nog lang blijven napraten.

Ik vertelde hem dat ik mijn eigen levensgeschiedenis ook via een theaterstuk wou vertellen. Niet dat ik enige ervaring had, maar het was me ondertussen reeds duidelijk geworden dat die gasten van Deluxe meestal met gewone pipo's werken en niet met van die geschoolden die schoon kunnen praten en soepele lijven hebben. Mijn lijf zit nogal vast, maar met mijnen mond kan ik uren aan een stuk arbeiden.

Na de zomer heb ik samen met een tiental gasten wekenlang aan een theaterstuk gewerkt.

We hebben een eigen verhaal gemaakt; niet enkel over mijn leven, maar eigenlijk over het leven van ons allen.

'Dany' is het verhaal van nen vent geworden die op de sukkel is geraakt, maar zelf de kracht heeft ontwikkeld om uit zijnen put te kruipen. Op scène en in de zaal is het duidelijk geworden dat het iedereen van ons kan overkomen. Het is een oproep geworden om mensen minder rap in kotjes te steken en met nen iets minder dikke nek door dat leven hier te stappen. Het heeft ongelooflijk veel betekend om zoiets te kunnen vertellen aan een publiek. 'k Heb twintig jaar aan een stuk mijn verhaal en dat van anderen in mijnen onderbuik voelen leven. Nu heb ik het eruit gesleurd. Het staat op papier, het is verteld en het wordt doorverteld.

TEKSTFRAGMENT UIT 'DANY' – EEN MUZIKALE THEATERVERTELLING.

Dat land op zich zit in een depressie.

Ge ziet wel, niet alleen ik zit met een probleem, gans dat land hier zit in de miserie.

Het begint er hier steeds zwarter uit te zien.

Er is veel minder licht.

Misschien dat wit kan helpen.

Ik weet het niet.

Weet jij het?

Precies ofdat niemand het nog weet.

Zou Prozac helpen?

Het schijnt dat een kuur kan helpen.

Een opname?

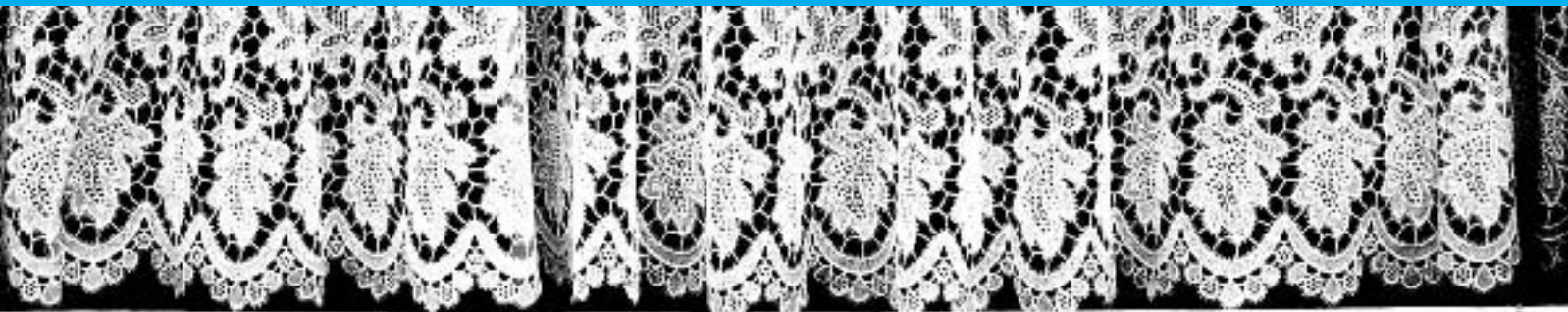
Ik weet het niet.

Maar ze zouden er ne keer deugd van hebben.

Ook hun rare gedachten mogen ne keer met medicamenten worden aangepakt.

Want wie zit er met rare en zieke gedachten?

Wij of dat land hier?

© Victoria Deluxe

EEN GOED GEBUURTE!

In deze bijdrage laten we R.D. aan het woord (februari 2005): inwoner van de 'Ham': een stadsdeel dat zich binnen de kernstad bevindt, op nauwelijks enkele honderden meters van de passantenjachthaven 'Portus Ganda'. Dit interview illustreert de kloven die niet enkel in onze stad, maar in de meeste Westeuropese steden steeds groter worden.

Het interview werd vrij sterk fonetisch uitgeschreven om zo weinig mogelijk afbreuk te doen aan de kracht van dit verhaal en deze vrouw.

— **Hebben jullie contact met jullie burens?**

Ja, ja, met de Turken. Ja, met sommigsten toch.

— **Spreken die Nederlands?**

De kinders, ja. De mensen die naast mij gaan komen wonen, die wonen nu achter den hoek. Maar de die hebben dat huis gekocht en de die gaan bij ons komen wonen. Dat zijn ook goeie. Dat is waar. Maar diegenen die nu naast mij wonen, die Bulgaren...

— **Verblijven die hier illegaal?**

Dat weet ik niet. Dat kan ik u niet zeggen, want ze spreken niet tegen ons.

Hebben die een heel andere cultuur dan ons?

Ja, want het zijn vuilaards. Het is goed dat het nu winter is, want wij moeten veel spuiten, zuh. Vol met beesten zitten wij hier in huis, want ze zetten van zijn leven geen vuilbakken buiten. Niets, de donderdag komen ze de vuilnis ophalen. Der staat bij hen nooit niets buiten. Dat staat allemaal op hunne koer.

— **En welke beesten zitten er bij jullie?**

Ah wel, dat zijn zo van die bruine beesten.

— **Kakkerlakken?**

Nee, want die hebben hier vroeger gezeten, bij die andere mensen, vroeger. Maar die zijn daar buiten gesmeten omdat ze hun huishuur niet betaalden. Maar de die hier. Het zijn zo van die bruine beesten, want dat loopt zere, zuh. In de zomer hebben we er veel gehad.

— **Hebben jullie een koerker?**

Ja, een kleintje. Zulder ook, nevest mijn deure.

— **Wanneer zijn die Bulgaren bij jullie komen wonen?**

Dat is toch al een maand of viere nu. Een maand of viere zijn ze hier komen wonen. Die andere zijn terug naar hulder land, zeggen ze toch.

— **Wie is er eigenaar van het huisje hiernaast?**

Dat weet ik niet echt, maar ze zijn van hier om den hoek. Het zijn Turken. In de Warandestraat wonen ze. Het zijn Turken die dat gekocht hebben. Ze kopen alles, hé. Dienen oude man, diene bejaarde man van hier schuinst over. Dat huizeken is ook van Turken. En er is nog niemand die komen kijken is. Dienen huisbaas is ook nog niet komen kijken. En ik weet dat het een Turk is, die in de Sleepstraat woont en in verzekeringen doet. Maar wie estt? Ik kenne hem niet zuh. En dat staat daar nog allemaal. En al dat gerief dat daar staat Het is allemaal nieuw dat daar staat. En al dat eten dat daar staat. Dat es helemaal kapot...en 't ga beginnen stinken.

— **Het gerief dat daar staat, is dat van die overleden man?**

Heel zijne frigo zit vol, met zijn eten... en den diepvries. Hij is dood, hé, den Denen. Hij heeft nog een zone en een broere. En ja, zijn voader, zijn pa zit zogezeid in een home. In Tongeren wonen zij.

— **Hoe noemt diene man?**

Jerôme. Zijne achternaame ken ik niet, zuh, want we hebben het zelf moeten zoeken. 'k heb getelefoneerd naar 't hospitaal om te weten hoe dat het met diene mens is en het waren zulder die zeiden dat hij dood was.

— **Vereenzaamd?**

Ha ja, 't es haast... 't Was nen mens, als hij zijn pensioen had gekregen (maakt een gebaar met haar handen — brengt een glas bier naar haar mond) dronk hij en hij had al ne keer aan mijn deur gevallen en de mensen van bij mijn deure hadden gebeld. Dat meisje was benauwd. Het is ook een Turkse, dat meisje was benauwd. Die mensen komen bellen telkens er

iets is. Het is altijd bij mij dat ze komen. Mijne man zegt dan: 'Zoude gij ne keer bij diene mens...?', maar hij had het goed zitten. Hij bloedde in zijn wezen. 'Zouden we een ambulance bellen'... 'nee, geen ambulance', zei dienen man. We zetten hem in zijn huis en we hadden hem in de zetel gelegd, en er had toch iemand gebeld achter de ambulance. Ze is dan geweest, maar de deur was al vast. Ze kosten niet binnen, ha ja, en hij lag op de grond, nevest het vuur, met zijn hoofd just naast het vuur en hij bloeddige en al. Ze hebben hem toch meegepakt.

— **Is dat reeds lang geleden?**

Ah bah ja. In december 2004 is dat geweest. En in januari is hij dan were, in diene kaffee die nu toe is, daar de zevenden hemel. Die is nu toe, hé... Wel, hij is daar buiten gekomen en opnieuw gevallen, in de Dampstroate (bedoelt de Dampoortstraat). De derde januari 2005 hebben ze hem binnen gedaan en de zevensten is hij gestorven.

— **Opgeleefd?**

Wel ja, hij was eigenlijk nog goed, maar huh... Hij was maar iets van zesenzestig jaar, nog niet.

— **Wanneer was Jérôme in de straat komen wonen?**

Hmm, al een jaar of vijf woonde gij daar al.

— **Zo een Limburger die was aangespoeld in Gent?**

Nee, nee. Hij woonde hier al lang, zuh. Hij heeft vroeger nog aan de Beestenmarkt gewoond, maar ze zijn dan verhuisd. Ze zijn dan...

— **Had hij een vrouw of kinders?**

Hij heeft een vrouw gehad. Hij was er niet van gescheidst, maar hij was er van weg. Al lange. Hij heeft twee zoons gehad, maar diene ene zone heeft hem... gezelfmoord, ja, zijne jongsten, daarmee.

— **Op den hoek van de straat woont daar een oud vrouwe, helemaal alleen?**

Joat, zwijg mij daarvan. Ik ga daar niet mere. Ik ging daar altijd, maar ik ga daar niet meer. Nee, ze zouden

ze ook beter in een home steken. Ge zoudt ne keer haar huis moeten zien.

— Heeft die vrouw familie?

Nee... ja... maar die zijn ook zo oud. Maar kinders heeft ze niet. Ze heeft er geen gehad van zijn levens. Hare man is zo... Oh, een jaar of vier, vijf... est ie dood. Maar ze begint een beetje te missen, zuh.

— En wie zorgt er voor haar?

Ah wel niemand. Ik heb voor haar gezorgd, maar nu niet meer, want ze heeft mij iets gezegd...

— Heeft ze rare manieren?

Ja, 'k zeie: 'Meiske, het is gedaan, ik komme niet meer'. Ik zou er wel nog tegen spreken maar ze loopt zere voort. Ze begint goed te missen. En weet je wat ze ook doet? Ik heb het haar eens gezegd maar ze was toen kwaad op mij omdat ik dat gezegd had.

Maar die mensen van daar rechtover zien dat. Die mensen hebben dat gezegd tegen mij, dat ze dat niet mag doen: die WC-pot, nen hele WC-pot vol met vuiligheid, met stront en dinges, giet ze in de riole. Ze giet dat in de riole...

— Is haar WC verstopt of zo?

WC, nee. Den huisbaas vraagt tienduust voor dat huis. Ik weet niet wie dat is. Ik kan dat niet zeggen, maar ze heeft geen water. Ze gaat overal bij de mensen achter een emmer, een emmerken water. Wat is een emmerken water. Ze heeft geen electriciteit meer. Het is iets dat gesprongen es maar 'k weet niet wadde. Ze kijkt zij daar niet naar. Ze zit zij in de kou, maar ze heeft kolen, zuh. Maar haar stove brandt niet. Ze heeft kolen want ze pakte dezelfde kolen dan mij en de mens die ze brengt.

— Hebben jullie een koolmarchand?

Ja, want wij hebben geen goaze en ik zal dat niet beginnen leggen voor diene schunen huisbaas, zulle. Voor een beetje goaze.

— Betaal je veel huishuur?

Ik betoale niet vele, zevenduust moar. Ik zeggen nog altijd Belgs geld: zevenduust. Dat es niet vele, maar ja... Het is niet vele maar ge hebt niets ook, hé. Geen douche, ge hebt geen douche of niet. Geen bad, geen douche, niet, niet, niet... We hebben wij al dikwijls gezegd. Mijne man zou dat nochtans graag doen, zo chauffage leggen, maar ik ga daar geen kosten voor doen voor zijn schune ogen. En dan ja, dat hij het zou verkopen, want het is niks weird dat huis. Want diene mens waar ik mijn brandverzekering bij pakke, zei het ook: 'oh, ik zou maar zo vele geven voor dat huis zegt hij'. Het is heel kapot want het regent binnen ook, want ik heb het hem al gezegd en van zoude ne keer kunnen komen want... Maar ze komen zij niet kijken.

— Woon je graag in dat huisje of zou je nog ooit willen verhuizen?

Ik wel, maar daarvoor moet ge maar in de gebuurte blijven, zulle... Ja, ja!

BEROEMD IN EIGEN STRAAT!

© Victoria Deluxe

Het is nu zo'n vijf maanden geleden toen de mensen van Victoria Deluxe bij iedereen aanklopten met de vraag of zij wilden meewerken aan het buurtproject.

Wij, Petra en Ilse, hadden ons allebei individueel opgegeven om iets met de kinderen uit de straat te doen. Bij beiden was er wel een idee, maar geen een van ons twee die wist waar te beginnen. Zo heeft Hanne van Victoria Deluxe ons aan elkaar voorgesteld en zo zijn we samen begonnen... Samen ben je sterker en gemotiveerder dan alleen, zoveel is duidelijk! We nodigden allebei onze burens uit om mee te doen: Enerzijds Cansu, Engin, Yasin, Sibel, Hasret... van naast Petra, anderzijds Katarina van recht tegenover Ilse.

De Turkse buurvrouw van Petra zag het allemaal niet zo goed zitten toen Petra haar ook uitnodigde: "Sakat-weekend (sakat = idioot)! Dat de overheid geld geeft voor zo wat onnozelheid, dat is ongelooflijk! Trouwens, ik zou me dan toch maar belachelijk maken voor de hele buurt!"

Tja, het zal wel aan ons gelegen hebben: wij hebben allebei in een jeugdbeweging gezeten en geef toe: onnozel en belachelijk doen, zijn daar troef! Misschien heeft het daar wat mee te maken? Wij maakten ons alleszins niet meteen zorgen over wat de consequenties waren of wat de buurt van ons zou denken. De kinderen deden wel mee en waren, net als ons, heel enthousiast!

We hadden nu genoeg mensen om mee samen te werken. Nu was er alleen nog de vraag: "Wat gaan we doen?". We wilden een filmpje maken, maar de kinderen wilden niet zo graag gefilmd worden, dus kwam Hanne op het lumineuze idee om een animatiefilmpje te maken! Een animatiefilmpje maken, wil zeggen: veel knutselen samen, foto's nemen in de straat en het park, een verhaaltje bedenken, muziek zoeken,...

Het leuke is dat je zeer veel moet samenkomen. En dat gebeurde dan ook op verschillende plaatsen: bij Engin en Cansu thuis, in Petra's nieuwe huis, in Ilse's kleine huisje, ... Kortom: pret gegarandeerd! Op zo'n manier leer je elkaar en elkaars gewoonten wel een beetje kennen: onze schoenen uitdoen bij Cansu en Engin thuis, of zien hoe Keith (de vriend van Ilse) soep begon te maken toen hij thuiskwam van zijn werk. De kinderen keken toen wel een beetje verwonderd!

En dan was het zover: ons filmpje was af en zou in onze straat op groot scherm worden getoond! Spannend!!! De avond van de première was iedereen er. En iedereen was zo fier als een gieter!! Trots zijnde op ons resultaat, riepen wij zelf ons filmpje uit tot het beste filmpje van de hele buurt! 't Is het gedacht, maar we moeten zeggen: wij hebben er zeker honderden keren naar gekeken en we vonden het nóg altijd fantastisch! Ook omwille van de leuke herinneringen die eraan vast hingen...

We kregen ook een goede respons op ons filmpje: Turkse burens zoeken nu sneller contact met ons op, we mogen al eens op de koffie bij onze overburen, andere moeders vragen of hun kind de volgende keer ook mag meedoen, ... Mensen spreken ons sneller aan op straat of lachen al eens van: "Hé, deed jij niet mee aan dat filmpje over de fietsdief?". Voilà, we zijn nu beroemd in eigen straat en genieten er volop van! Trouwens, geloof het of niet, maar Petra's buurvrouw was wég van ons filmpje en vooral ook heel trots op haar kinderen! Ineens werd het weekend een 'plezant weekend' in plaats van een 'sakatweekend'! De brunch, het gezellig samen zijn in het park... Zalig!

Ik denk dat we kunnen besluiten dat zo'n sociaal artistieke projecten echt een meerwaarde zijn voor gelijk welke buurt. Wij zijn alleszins blij dat het in onze buurt gerealiseerd is en hopen dat er in de toekomst nog dergelijke projecten zullen worden opgezet.

PETRA EN ILSE

DE WERELD IN BONSAIFORMAAT

SFEERBEELD UIT DE BRUGSE POORT

Phoenixstraat, 8.15 u.

De stad maakt zich op voor een werkdag. Een trein ronkende auto's kruipt tergend traag stadinwaarts. De benzinegeur overstemt alle vers aangebrachte parfums en aftershave's. De trolleylijn doet onze gevel trillen. Getoeter van ongeduldige chauffeurs, gierende banden, een net vermeden fietser.

Op de stoep: een keur aan halflege blikjes, sigarettenpeuken, gescheurde lottobiljetten en ontwaarde tramkaarten. Een heer met stropdas "uit de rand" weet ter nauwernood een cadeautje van onze vriend de viervoeter te ontwijken.

De Brugse Poort zindert. Op dit uur. Op vele uren. Dag en nacht. Nu en vroeger. Aan één kant omarmd door het water; aan de andere zijde in twee gespleten door

de stadsring. In het hart van de wijk: volk, veel volk. De Brugse Poort barst uit haar voegen.

Hier vind je de wereld in bonsaiformaat. Hier gaan taaie senioren, kibbelende kleuters en studenten hand in hand, evenals auto's-met-macho's en groene-jongens-op-de fiets, de minirok en de sluier... Zelfs artiesten en professoren durven wel eens deze richting uit te dwalen. In de plaatselijke krantenwinkel komt Hugo Claus zich bevoorraden. En gewone mensen, zoals u en ik. Een bont gezelschap, en iedereen past hier in het plaatje!

Het uitzicht vanuit onze erker op de eerste verdieping is dan ook meer waard dan een Golden Seat in de Capitole. Er is altijd wel iets te beleven.

Vandaag wil mevrouw Foeter het kruispunt overste-

ken, en geeft haar geleidehond daartoe een resem boos klinkende commando's. De labrador heeft er echter duidelijk geen zin in, en gaat er gemakkelijk bij zitten. Een wagen stopt om het tweetal door te laten. De hond negeert dit hoffelijke gebaar door hardnekkig de andere kant uit te kijken. De chauffeur wacht. En wacht. Uiteindelijk rijdt hij aarzelend weer door. De scène herhaalt zich enkele keren en na vijf minuten staat de arme mevrouw nog steeds aan dezelfde kant van het kruispunt. Tot een vriendelijke juffrouw de dame te hulp schiet en de hond noodgedwongen zijn spontane staking moet stopzetten!

Met de groeten van Uw reporter ter plaatse.

DANIELLE

ZE ZIJN ZO TAAI

Er zijn er zo veel, in vele kleuren gaande van rossig naar ravenzwart, van muisgrijs naar wit. Ja, de katten uit de Brugse Poort! De meeste slapen overdag. Ze genieten van de huiselijke warmte, van de zonnestraaltjes door het raam of van de wollige tapijtjes die ze zich hebben toegeëigend. Pas in de late namiddag komen ze tot leven. Ze doen allerlei rek oefeningen en likken zich schoon; de uitstapjes kunnen beginnen of beter gezegd de avontuurtjes, tenminste, voor sommige toch! Eerst eten ze, ze flemen dan wat rond de benen van de bewoners, eten nog een hapje en wandelen nog wat in het huis. Daar is meestal niet veel te beleven maar bij de burens is het veel leuker. Daar is er meer afval onder het afdakje of op het trottoir. Op straat komen ze pas later, als het echt donker is. Overdag worden ze dikwijls bij hun activiteiten gestoord. Ze moeten dan voor de voetgangers opzij springen en dat doen ze niet graag. Eerst verkennen ze de tuintjes, elke kat heeft zo haar favoriete tuintje. Daar kan ze andere katten aantreffen, er wordt dan veel gemiauwed en gebabbeld. De laatste roddels worden uitgewisseld, ook de activiteiten van de buurt worden besproken, net als de eventuele reisplannen en trajecten, de moeilijkheden van kattenkoppels of van de kattenjon-

gen. De jongen willen niet luisteren naar de kattenouders, er zijn er weggelopen en zelfs niet meer teruggekomen, anderen komen pas na verloop van tijd terug. Ja, die tuintjes in de Brugse Poort zijn echt een paradijs, totaal iets anders dan de stoffige kamers van sommige katten.

Want niet elke kat heeft geluk in een ruime woning te leven. Er zijn er, en hun aantal stijgt, die gewoon dakloos zijn, die geen enkele thuis hebben. Ze overleven met wat ze op de straat vinden en dat is niet altijd gemakkelijk! Niet alles wat de mensen weggooien, is eetbaar. Ze kijken goed uit hun kattenogen en selecteren. Dat vraagt veel energie en tijd! Een kat heeft nog wat anders te doen! Er zijn ook verwaarloosde katten. Die hebben heimwee naar de tijd van toen. Zo is er eentje die vroeger in een groot huis woonde, ze had haar eigen bedje, haar eigen eetbakje en haar lievelingsplekje aan het raam. Ze kon alles doen in dat huis. Had ze zin om buiten te zonnen, dan ging ze gewoon door een luik naar buiten. Werd het te warm, dan kwam ze ook door dat luik terug. Dat was een fantastisch kattenleven. Het heeft niet mogen duren en van de ene op de andere dag werd ze op straat gegooid. Het luik aan de achterdeur werd dichtge-

maakt en ze was niet meer welkom. Weken doolde ze rond in de tuin en op het dak, maar zonder succes. 's Nachts kwam ze huilen aan het luik omdat ze dan zeker wist dat haar baasjes thuis waren, maar ze joegen haar weg. Ze begreep er niets van en uitgeput zocht ze onderdak. Via de straatkatten hoorde ze dat ze bij katten kon logeren in de Brugse Poort en zo is ze hier dan beland en gebleven.

Er heerst veel solidariteit onder de katten. Zoals de ontmoetingen in de tuintjes zijn er vaste dagen in de maand waarop er bijeenkomsten zijn gepland. Die vinden plaats op de pleinen, naargelang de weersomstandigheden. Daar kijken de katten naar uit. Elke kat probeert dan op tijd te komen. De pleintjes lopen vlug vol en er wordt gezongen en heel veel gelachen. Elke kat kan iets vertellen en iedereen luistert naar elkaar. De oudere katten geven raad bij problemen zoals huisvesting, voedsel, aanvaringen met honden of insecten, ziekten, enz. Deze wijze katten doorliepen al heel wat straten en hebben zo veel ervaring in het leven.

ERIKA

Alle foto's © Fixatief

OVERPEINZINGEN VAN EEN VERMOEIDE GEEST

Hoe heb ik het in godsnaam in mijn hoofd gehaald om iets te willen schrijven over 'zuurstof voor de Brugse Poort'? Ideeën, massa's ideeën in mijn hoofd en meningen, mijn god zoveel meningen daarover, maar kan ik die ene pot nat eigenlijk wel uit elkaar halen? Kan ik nu net Die Zuurstof analyseren waar het zou moeten over gaan? Waar moet het eigenlijk over gaan? Zit ik niet te veel met het idee-fixe van Mijn Eigen Zuurstof in mijn hoofd?

Er wordt lustig afgebroken hier in de buurt, een rij aardige huisjes tegen de grond gooien om meer plek te creëren, open ruimte, en groen, ja dat ook.

Maar we hebben al een parkje, een beetje verder, best wel een leuke plek. Weet niet direct waarom, maar de buurtkinderen blijven wél hier in de straat balletjes trappen, kadoeng... bal tegen poort kadoeng... bal tegen poort kadoeng ... bal tegen poort bal poort poort; gék word ik ervan, zuurstof, hoognodig. Voor mezelf.

Is het even erg gesteld met mijn burens? Hebben zij ook zuurstofgebrek? Geen idee, daar spreek je niet echt over als je elkaar voorbij loopt, waarom zou je? En hoe zou je?

De overburen zijn Oost-Europeaan, we zijn vriendelijk tegen elkaar, glimlachen elk in onze taal. Maar ik vervloek ze telkens weer als ik 's ochtends half stikkend, ook van woede, mijn ramen dicht gooi omdat Hun uitlaatgassen door Mijn ramen naar binnen waaien. Weer die verdomde zuurstof.

Die er niet is. Elke dag, elk weekend, slopend.

Ergernis en frustratie knijpen je strot toe, dan mag je met zuurstofflessen staan zwaaien wat je wil, no way dat je ook maar iets beter ademhaalt, integendeel. Je stikt ook van teveel.

Te veel letterlijk de boel om willen gooien, teveel uiterlijk willen tonen dat de Brugse Poort aan een infuus ligt? Zijn we nu niet alleen maar daarmee bezig? Wat

met de figuurlijke zuurstof? De ruimte, de rust die er zou moeten zijn om samen te leven?

Telkens opnieuw na elf uur 's avonds je dromen uitgelicht worden nadat de moskee na het laatste gebed zijn deuren sluit; die mannen, ja alléén de mannen nu je er naar vraagt, die mannen dus spreken Luid, man.

Zien hoe onze zo opgewaardeerde parkjes gebruikt worden om quadjes te testen. Die vreselijke gocarts op 4 wielen met een motor, weet je wel.

Veel vragen, en zuurstof, asjeblieft zuurstof. Veel, nog meer.

En ze schieten hier soms ook meneer mevrouw, ja, spannend is het hier best wel.

En leuk ook, soms, als de fanfare door de straat trekt.

ELS

STAMGASTEN

"Het kan altijd beter, Eddy".

De laatste pint in de knuist geklemd als was het zijn dierbaarste goed, laat Francois zich nog eens gelden. Het is een van die discussies. De toog als caleidoscoop. De drank als spreekolie.

Stamgasten kennen het tafereel al te goed. Vaker dan gezond kan zijn aanschouwd, maar kom..

Elk zijn gebreken en zijn gaven. Reeds ontelbare jaren komen ze hier. Het zou niemand verbazen, mochten ze er samen met het aftandse bric-a-brac meubilair geleverd zijn. Vanaf het openen van de deuren zijn ze hier al te vinden. De rechters van de Brugse Poort. The golden couple. "Vroeger was het toch anders, Francois. De mensen kenden mekaar. Ze sprongen in waar nodig. Solidariteit en vriendschap, dat waren de waarden die ons staande hielden."

Eddy kan dat goed. De ogen vastgehaakt op een mythisch verleden, de rug gekeerd naar wat komen moet. Francois is daar anders in. Ge moet mee met den tijd, dat is zijn motto. Voortgaan en van tijds omzien, da's zeker. Maar wat komt kunt ge niet ont-

lopen. Den Groten wikt, de garnaal beschikt.

Der is iets van, van die verandering. De buurt heeft haar stormen gekend. En het klimaat blijft wisselvallig. Een komen en gaan van nieuwe mensen. Nieuwe kleuren, nieuwe klanken. Verval, afbraak en opbouw. Gelijk een planken vloer die nieuw gezet zijn draai nog moet vinden. Krimp en rek op het getij van seizoenen.

Francois neemt het zoals het komt. Het leven is hem een bokaal, vol van zoeten drank en donkere grond. Bittere droesem. Maar die slikt ge weg, wachtend op de volgende geut zachte mede die herinneringen brengt van vriendschap, liefde, gelukzaligheid.

't Leven doet soms zeer, maar we kunnen niet zonder. En dan zitten ze daar, naast mekaar. De gedachten loodrecht in mekander gehaakt. En toch kan de een niet zonder de ander. Busladingen vol vrienden zagen ze reeds gaan. Plooiers, zegt Francois. Dat ze gelijk hebben, peinst Eddy. Naar Drongen, Zomergem, of verder. Omdat het daar rustig is.

Soms duiken ze nog eens op. De alte kameraden. In

de zomer, vooral. Om te zien hoe dat zit met die Portus Ganda, of voor een nieuwe broek voor de kleinen. Shoppen met 't wijf, heet dat dan. Daarna passeren ze nog eens door hun oude buurt. Op weg terug naar Drongen, Zomergem, of verder.

"Dat het altijd beter kan, Eddy. Dat zei ik. Maar dat ge ook de schoon kanten van 't leven moet bezien. Dat liedje van vroeger en beter, daar gelooft ge toch zelf niet in. De wereld draait en wij, we draaien mee. Ge kunt de tijd niet bevroren. Hoe koppig ge ook zijt. We kunnen er beter het beste van maken."

Eddy schudt meewarig het hoofd, zet het halfvolle glas op de beduimelde toogrand, en schuift van de krakende barkruk. Zonder een woord te zeggen draait hij de schouders naar Francois.

Twee stappen verder, de hand op de deurknop.

"Morgen zijn het verkiezingen", denkt hij nog.

De deur opent. Eddy sloft de koelte van de vallende avond in.

DAVY

OCHTEND

Ochtend. Fijne straaltjes zon kruipen tussen de plooien van de overgordijnen. De dag kriebelt Yasin wakker. Buiten trekken wagens strepen over het natte asfalt van de Bevrijdingslaan. Het moet vannacht geregend hebben, weet Yasin, want gisteravond lag de straat er nog droog bij. Hij kan de geluiden die zijn kleine koninkrijkje binnendringen als geen ander vertalen. Yasin maakt zo zijn eigen weerbericht. En vandaag ziet het er niet zo goed uit. Hoewel. Misschien brengt het binnendringen de licht wel de belofte van een mooie dag.

Het moet na achten zijn, want beneden is moeder al druk bezig met het ontbijt. Het vertrouwde klingel-klangel van potten en schaaltes zingt een lied van yummie-lek-kernijen. Niets zo leuk als aan te schuiven aan moeders zondagse ontbijttafel. Lekere zelf gebakken broodjes en zoete sapjes, chocolade en honing, kaas en hesp. Op zondag mag het altijd iets meer zijn. Maar nu nog even niet. De warmte van het bed houdt Yasin gevangen. Een half uurtje nog, dan lukt het wel. Het verlangen opbouwen en de deur naar de slaap dicht trekken. Zalig nietsdoen en genieten. Zondag is de leukste dag.

Vader heeft het echter anders begrepen. Met een flinke draai aan de deurnop verklaart hij vandaag officieel als aangebroken. Yasin! Kereltje! Hop en eruit mijn vriend. Je zusjes hebben allang de tafel gedekt. Tijd om de dag te begroeten. Het was het vertrouwde ritueel. Het spel van jaren. En toch lijkt het Yasin steeds weer nieuw. Hij zelf die zich nestelt tussen slapen en waken, vader die hem de wereld binnentrekt. Het is altijd even schrikken. Maar de warme glimlach van vader werkt zoals steeds aanstekelijk.

Goed geslapen, vriendje? Vader vraagt het met de uitgelaten stem die Yasin ook bij zichzelf begint te herkennen. Maar zo vroeg op de ochtend, met de slaap in de ogen en een half been in dromenland, zit die nog diep weggeborgen. Mjahoooo. Best-goe. Moe nog. Het typische naslaap gemompel. Vader laat het niet aan zijn hart komen. Hij trekt de deken weg en gaat voor de directe aanpak. Een kriebelaanval zal hem wel wakker krijgen. Yasin schreeuwt het uit van plezier. Niet mijn buik. Te gevoelig. Hij hikt van het lachen. Vader trekt zijn handen weg. Wakker, kameraad? Goed dan, in de pas en mars. De keuken wacht ons.

DAVY

KLOOTJESVOLK

Als we T, gepensioneerde buurman, onderscheppen op zijn dagelijkse wandeling - 200 m heen en 200 m terug, meer moet dat op zijn leeftijd niet zijn -begroet hij ons: “Klootjesvolk.”

“Pardon?” “Zo noemden die studenten ons gisteren. Klootjesvolk van de Brugse Poort, aan wie kunst niet besteed is.” Of we niemand kenden die kon komen vertellen over de Brugse Poort en over wat ze daar allemaal uitspoken Bij’ De Vieze Gasten, hadden studenten van de Hogeschool ons gevraagd. “Met plezier,” had T geantwoord. En samen met F was hij voor één voormiddag terug naar school gegaan. “Maar ik heb ons verdedigd. Of ze hier ooit wel eens geweest waren, en of ze wel wisten wie er allemaal naar onze buurt kwam, naar het zaaltje in de Reinaertstraat. Gisteren nog bijvoorbeeld, Guido Belcanto, gene zever. Op de radio was het in het lang en het breed aangekondigd, hier en daar stond het in een gazette, en den teevee was er ook geweest. De Rode Loper, ze moesten vanavond maar eens kijken. En volk, drie keer stampvol.” Dat had T geantwoord. “En?” T grinnikt. “Ik heb ze zover gekregen dat ze zelf eens gingen komen kijken. Misschien hebben we ons wel vergist. Dat zeiden ze.” En bij die ‘ze’ wijst hij met zijn wandelstok vaagweg richting stadscentrum. Nog nagenietend vervolgt hij zijn wandeling. Drie weken later speelt Kurt Defrancq. “de kavijaks”, een verhaal over klootjesvolk, maar dan op zijn West-Vlaams, dubbelop dus. T komt de gang binnengeschuifeld, praat wat met de mensen achter kassa, betaalt zijn ticket en gaat de zaal binnen. De man achter hem, keurig in pak, stelt zich voor als X, van het niet bepaald kleine cultuurhuis O, en of er op zijn naam gereserveerd is. Dat klopt. En of dat een vrijkaart is toch wel zeker. Dat klopt niet. “Zes euro twintig asjeblief.” “Ah, ...dan kom ik niet,” en hij beent weg. Binnen zijn T en een honderdtal anderen, waaronder een goed deel klootjesvolk van de Brugse Poort, getuige van een prachtige voorstelling ... en genieten in het café nog lang na van de sfeer.

MARK

Alle foto's © Fixatief

KLIMMEN IN DE BRUGSE POORT

Iets wat me altijd al interesseerde is bergen beklimmen en speleologie. In de jaren tachtig ben ik nog bij een speleoclub geweest. Doch er is een nadeel, men moet altijd naar de Ardennen om deze sport te Beoefenen. Ik ben sinds een drietal jaren op zoek naar een middel om aan mijn conditie te werken. Zo ben ik nog in een fitnessclub geweest, doch het gaf mij niet wat ik wenste.

Toen ik met mijn fiets langs de Rooigemlaan reed, ontdekte ik dat zich achter de tafeltennisclub een klimzaal bevond. Ik dacht, dit is het. Ik ben dan maar mijn licht eens gaan opsteken, hoe het allemaal in zijn werk ging. Er werd mij een en ander uitgelegd over lidmaatschap, klimcursussen enz. . . Wat vooral interessant is: je kunt er per dag betalen, of voor een jaar, met verschillende mogelijkheden daartussen. Je kunt er ook alleen terecht. Men klimt er op kunstrotsen naar voorbeelden in Fontainebleau, de hoogte is maximum 4m en men valt op matten van 20 tot 40cm dik.

Ik was meteen verkocht en heb me laten inschrijven voor een cursus voor beginners. Tijdens deze lessenreeks leer je allerlei technieken, zoals plaatsing van de voeten, hoe de grepen te nemen met je handen en naar omhoog klimmen door zo veel mogelijk op je voeten te steunen. Na de eerste les was het al meteen duidelijk dat dit niet alleen veel goedkoper is, maar ook veel effectiever dan echte rotsen beklimmen. De moeilijkheidsgraden zijn weergegeven in kleuren, van zeer gemakkelijk op grijs naar uiterst moeilijk op zwart. Tijdens de cursus klimt men vooral op grijs, donker groen, paars, oranje en de besten proberen zelfs een gele. Er wordt je nog veel meer aangeleerd, teveel om op te noemen. De lessen worden gegeven in groepen van ongeveer 8 personen.

Ik heb een abonnement van 3 maanden en ga ongeveer 2 à 4 maal per week klimmen. Ook kinderen kunnen er terecht, zelfs vanaf 3 jaar. Het is een ideale sport om met het hele gezin te beoefenen. De sfeer is er zeer tof. Nieuwsgierig? Ga dan eens langs bij Bleau op de Rooigemlaan achter de tafeltennisclub.

Tot bij bleau,

STATIANUS

WAKKER

11/04/05 - De schrijfclub van de Vieze Gasten heeft haar eerste vergadering achter de rug. Een klein tiental bewoners zijn komen opdagen, van alle leeftijden en allerlei achtergronden. Een naam hebben we nog niet, maar daar ligt niemand wakker van. Waar ik wel wakker van lig, dat is mijn rol in de club. Ik ben samen met collega-journaliste Hilde Pauwels gevraagd de schrijfliefhebbers te helpen waar het nodig blijkt, zodat het resultaat een beetje professioneel oogt en publiceerbaar is. Daar lig ik dus wakker van.

Toen ik bij de Vieze Gasten aankwam, hield ik mijn nervositeit over die vage verantwoordelijkheid nog voorbeeldig onder controle. Ze zouden hier immers wel weten waarmee ze bezig zijn. Hilde is er niet, ik praat dus even met Mark van Bij De Vieze Gasten. Ik slik onmerkbaar wanneer ik hem al voor de tweede keer hoor zeggen: "niets moet, we zien wel". Geen nood, Hilde zal het wel weten, waar blijft ze trouwens? "Hilde komt wat later."

7De paniek sloeg pas echt in wanneer ik de schrijfclub amateur voor amateur gestalte zag krijgen en hun motivaties hoorde: "ik ben niet eens uit de buurt, maar ik heb wel veel vrije tijd", "ik weet ook niet of ik kan schrijven, maar heb er wel zin in", "ik schrijf al langer, en dacht hier van mijn writer's block af te raken". Dat laatste komt van een jongen die ik hooguit vijftientwintig schat. De andere leden: enkele habitués bij de sociaal-artistieke werking van Bij De Vieze Gasten, een paar jongeren, redelijk wat vrouwen van minstens een tiental jaar ouder dan mezelf en een piekfijn opgeklede gepensioneerde met een Antwerps accent. Ik onderdruk de neiging de hoek om te sluipen, keihard van deze bende weg te fietsen en nooit terug te komen. Ik kom zo al niet graag in een nieuwe groep en zeker niet als ik bang ben dat ik voor niets bijzit.

Ik ben toch gebleven. De onderwerpen zijn verdeeld, de deadline vastgelegd. Niemand heeft me aan een kruisverhoor onderworpen wat ik hier eigenlijk pretendeer bij te dragen (ik zou zeker zijn weggefietsd). De tweede helft van Marks motto in gedachten, kijk ik uit naar de eerste teksten. Mijn slapeloosheid heb ik gesust door het voornemen een soort dagboek van de club bij te houden. Een column. Ik heb nog nooit een column geschreven, dus heb ik meteen recht op een plaatsje in de club van mensen die samen leren schrijven. Ondanks dat ik niet uit de buurt ben.

25/04/05 – De eerste teksten zijn binnen, de tweede vergadering achter de rug. Mijn aanvankelijke paniek is omgeslagen in een ingehouden enthousiasme. De jongen met de writer's block is er niet van afgeraakt, dat niet. Maar de rest heeft niet stilgezeten. De teksten waren goed, sommige zelfs heel goed. Ik zou er geen komma aan durven veranderen, maar waar ben ik hier anders voor? We zien wel, ik lig er niet wakker van.

WOUTER

Mensen zullen reizen.
In geschiedenis, in exotiek.
In kunst, in avontuur.
In de onderbuik.

Alle namen duiken op.
Van verre wind streken tot tragische steden,
van bergketens tot vlakke leegtes.
Ze kijken en stelen.

En ik blijf thuis.
Want in mijn stad ligt de hele wereld.
Mijn wijk is een Poort
tot dat weids panorama.

Een bushalte verwijderd.
Een lichte wandeling
met verwonderde blikken,
nieuwsgierig als de reiziger.

Want ik woon in Gent,
gewoon in een rij.
Ik woon in Gent,
Woon in een reis.

INAN

Er is stilte.
Geen rumoer op straat.
Geen mensen in de Brugse Poort,
niemand die de nacht verstoort.

Verzet alleen je voeten,
licht gehakketak op de stoep
in een decor van nevel en verval
met een enkele schim langs de werf,
vredig.

Als dit teloorgang is, alsjeblieft,
laat alles teloorgaan.
Verniel, kraak, staak en breek af!
Gun Gent en mij prachtig verval...

En als we ontwaken,
ruimen we puin en bouwen op,
deze solidaire oase
in een woestenij van ego's.

Hier ligt alles op straat,
vreugde, geluk en leven.
Samenleven,
wat ons maakt tot mens.

En daarna steken we er eentje op
en roken.
We zijn twee schimmen...
In de stilte.

INAN

NEEN MAAR WERKELIJK...

De nieuwe postbeambte zit gebogen over de brief. 'De Vieze Gasten', staat erop. 'Neen maar werkelijk...'. Een traan parelt uit zijn ooghoek. En als hij knippert, drupt het op de envelop. 'Wie adresseert er nu ook iemand als een vieze gast?' 'Nog wat overwerk', antwoordt de nieuwe postbeambte, als zijn collega's vragen of hij meegaat naar hun stamkroeg. Een uur lang haalt hij zich alle mogelijke vieze gasten voor ogen. Er zijn er met ellenlange snottebellen, met dwarrelende hoofdhuidschilfers, met aangekoekt eczeem, met ingegroeide teennagels, met lopend oorsmeer en er zijn zelfs vrouwen, verkleed als vieze gasten. 'En er is iemand die zo onbeheerst onbeleefd is om deze mensen met hun neus in hun vuiligheid te duwen en hen ook nog aan te spreken als vieze gasten. Neen maar werkelijk...'. En de nieuwe postbeambte perst nog een laatste traan uit zijn ooghoek. De letters op de envelop zijn uitgelopen tot een onleesbare vuile veeg. En daarover schrijft de nieuwe postbeambte, met een tevreden trekje rond zijn mond: 'De Vrieze Gaston'. En verzendt ze.

PEPIJN LIEVENS

EEN LIMBURGER IN DE BRUGSE POORT, of hoe de goesting ooit werkelijkheid wordt.

Wie hoort niet dagelijks de zang van de nachtegaal in het bronsgroene eikenhout, het lied van de leeuwerik over het malse korenveld. Wie ziet en ruikt niet de weldaden van het weelderig sappige veldgewas, bloemengaard, beemd en bos. In onze Brugse Poort van het jaar drieduizend en vijf zijn deze geneugtes een evidentie, maar we mogen niet vergeten dat het ooit anders was...

Dit artikel is een inleiding op ons eindwerk waarin we aan de hand van een historische studie van de Brugse Poort de stelling dat menselijke verlangens een grote invloed hebben op de loop van de geschiedenis zullen verdedigen. Het uitgangspunt voor onze inleiding is een duizend jaar oude tekst geschreven door een inwoner van de Brugse Poort, Stef Staes. We von-

den deze tekst in een stadskrant in het historische archief van de Vieze Gasten aan de Reinaertstraat. "Een Limburger in de Brugse Poort" is het korte relaas van een Limburger die in de Brugse Poort komt wonen.

De aankomst van Staes in de Brugse Poort heeft hem danig geschokt dat hij er een stukje over schreef. De Brugse Poort, ontstaan als arbeiderswijk rond de eerste grote industriële textiel- en metaalfabrieken, was in deze periode sterk in verval geraakt. De drukbevolkte wijk met haar versleten beluikhuisjes en haar gebarsten nauwe straten moet de jonge man een mistroostige aanblik geboden hebben. Staes schrijft: "De wijk sloot zich en ik dreigde te stikken in haar atmosfeer van stof en uitlaatgas. Ik reageerde paniekerig op het geluid van zoveel auto's en mensen, en overal waar ik keek zag ik verval en vuil. Instinctief zocht ik naar de open ruimte, naar groen, maar ik kon niet één boom ontdekken." Waarschijnlijk overdreef Staes hier. Alle verandering gaat met weerstand gepaard en bijgevolg met het idealiseren van de verworpen toestand. Toch mogen we niet vergeten dat in die tijd de drogreden van de vooruitgang dé stuwende kracht was, zeker in een stad als Gent. Wat niet vooruit ging, ging achteruit, en de Brugse Poort ging al een hele tijd achteruit. In dezelfde periode was er het stadsvernieuwingsproject "zuurstof voor de Brugse Poort", wat toch aangeeft dat de shock van Staes niet zomaar uit de lucht gegrepen was.

Het creëren van open groene ruimtes bleef wegens plaatsgebrek beperkt tot het aanleggen van parkjes nauwelijks groter dan de achtertuin van Staes' ouderlijke huis. Staes schrijft over de aanleg van een dergelijk park: "Er werden 74 woningen gesloopt. Waar het Acaciapark moet komen ligt een grote berg puin. Het is wel zo vreemd dat je nu van de Hulstboomstraat tot in de Acaciastraat kunt kijken. Het uitzicht in de wijk is altijd beperkt tot de volgende huizenrij. Ik hoop dat ze wat bomen planten, en bloemen, en gras, zodat ik hier kan komen wandelen en de seizoenen kan zien en ruiken overgaan. Elk seizoen ruikt eender in de stad - ik zou willen zeggen, het ruikt hier grijs - als een jaar dat komt en nooit meer overgaat." Toch is het niet al droefenis dat Staes ons nagelaten heeft. Zo schrijft hij met merkbaar plezier over het weinige groen in zijn kleine tuin: "De zes buxusbollen die ik van mijn vader kreeg krijgen al nieuwe lichtgroene blaadjes. Wanneer ik passeer wrif ik er eens over, als zijn het huisdieren die ik over het kopje aai. De Camellia van mijn moeder krijgt ook nieuwe bladeren, maar van bloemknoppen is nog geen spoor. Ze informeert er naar telkens ik haar aan de telefoon heb. Ik zeg dan ach mam, dat komt nog wel, die plant staat daar gelukkig te wezen."

Hier moeten wij al besluiten, daar ook wij in tijd en plaats beperkt zijn. De goesting van Staes is onze werkelijkheid geworden, zoals onze goesting de werkelijkheid van toekomstige generaties zal zijn. Dat is de tragiek, maar ook het genot van de geschiedenis. Want zeg nu zelf, wat is er mooier dan goesting.

Johan Leys | student Oude Geschiedenis 04-05

Abou Hiwa op de Muidefeesten, de nieuwe John Massis? - © hendrik.braet1@telenet.be

muzikale klasse op de Muidefeesten. - © hendrik.braet1@telenet.be

MUIDE-MEULESTEDE, MIJN BUURT.

De buurt, mijn buurt als ik het zo zou mogen noemen. Ik ben geboren en getogen op de Vrijdagmarkt in de betere jaren. Mijn ouders hadden verschillende handelszaken in Gent, en om de kinderen de drukte van de zaak te besparen huurden ze een huis op de Muide, waar wij onbezorgd konden opgroeien.

Ik was jong en voor mij was dit een gewone straat in een gewone buurt. Het was ook een volksbuurt, iedereen kende elkaar, iedereen sprak men aan met de naam, tot bij de handelaars! Het is ook een buurt met een geschiedenis, heel wat bekende Vlamingen zijn afkomstig van hier - Gerard Mortier, Jan Becaas - of wonen en werken hier - Walter De Buck, onze beeldhouwer en liedjeszanger die nu onlangs nog een tentoonstelling heeft gedaan over zijn wereldbol en danseres, beeld voor de rotonde. Eén van onze oudste inwoners op de Muide, Albert Brysse (die het boek Een kind van de Muide schreef, waaruit maandelijks een stukje in het buurtnieuws kwam). Freddy Chaves uit de voetbalwereld, onlangs gestorven... en vele anderen. Ook zie je hier allochtonen, mensen met een verschillende afkomst, verschillende culturen door elkaar. Dit zorgt dan voor een multiculturele buurt, en ik vind dat goed. Zo leert men elkaars cultuur kennen, we komen op voor elkaar en helpen elkaar. Natuurlijk is het een zaak van elke buurtbewoner om mee te helpen aan een buurt waar het goed is om wonen en waar het aangenaam samenleven is. Als je de mensen leert kennen leer je ze ook respecteren, en gezelligheid is nooit ver te zoeken. Ook zijn er veel jonge mensen (de alternatieven) die de Muide, onze wijk gevonden hebben. Het groeit en het groeit. Het zijn mensen die graag van alles doen en voor alles te vinden zijn, en die ook sociaal zijn en elkaar begrijpen.

Door de terugval van het sociale leven de voorbije jaren was de Muide, Meulestede, stil en doods geworden. Maar tegenwoordig kan je hier elke dag wel ergens naar toe, een entente in 't Postje (de wijkresto), een seniorennamiddag, een uitstap, een straataperitief, een kinder- en tienerwerking, een dansje in de Buurtloods. Het aantal activiteiten groeit en dat is goed voor de wijk. De komst van het voorhavenproject zal het volgens mij nog allemaal beter maken, lofts, winkels, en er is ook heel wat inspraak mogelijk in wat er gaat gebeuren. Hier wordt ook nog geluisterd naar de mensen, over klachten, bedenkingen, vragen, voorstellen. Ik ben echt blij dat ik in deze wijk woon. Voor mij is de Muide een groot huis waar een grote familie woont en er is nog plaats genoeg - dus als jullie niet weten waar naartoe: De Muide is de place to be!

Lucien is zoiets als een reddende engel, hij is ook een zeer attente man, staat open

voor vele activiteiten in de wijk. Zoals nu het buurtfeest. Ik voel het al kriebelen tussen mijn tenen. Het kan er niet vlug genoeg zijn. Maar vooraleer we onze feestnieuzen opzetten komen een heleboel vrijwilligers samen, bijeenkomsten, afspraken, het programma nog wat bijwerken. En binnen een paar dagen is het dan zover, dan is het programma rond, met dit jaar Muide Beach en een optreden van La Esterella, een vrij podium... Onze werkgroep telt al veel vrijwilligers, iedereen werkt hard mee. Het is een gezellige vriendengroep geworden, we werken veel samen en maken veel plezier, en zo werken we ook aan samenhang, verdraagzaamheid, en vriendschap. Het is zoiets als: Vrienden zijn sterren, je ziet ze niet altijd maar ze zijn er! Voegen we daarbij ook nog het project van Geert Six en de zijnen, Tram 40, waar we binnenkort weer met zijn allen tegenaan gaan, en het zal hier weer een toffe bedoening zijn. Tot binnenkort!

MARTINE CHARLIER.

DE GENTSE BINNENSTAD

Eventjes de Gentse binnenstad verkend met de bootjes, daarna samen met vriendinnen ('t zotte vrouwenclubje) een wandelingetje door de stad gemaakt, met het einde op het Sint-Baafsplein. Langs een goed uitgestippeld parcours konden we ons inleven in de bezienswaardigheden en het ontstaan van Gent. Het gure weer-tje kon onze pret daarbij niet bederven. Koffie in Tartuffe, Cola in Oliver Twist, en daarna het gezamenlijke (mét de mannen er nu bij) entente bij Gök met als afsluiter de aperitief van het huis. Als men als Gentenaars maar weet hoe mooi onze stad wel is, het is een warme stad, het is als een hart, er ligt zoveel gevoel in, men kan er in weg dromen. Dromen gaan, dromen komen. Wie ze vindt mag er even in wonen. Soms roerstil, soms koud en kil. Soms tijdloos, soms flitsraakvlug. Zo raakt de droom, de diepste ziel. Verhalen vertellend, aan wie luisteren wil.

MARTINE CHARLIER.

AGENDA

MISSIE

- Bij' de Vieze Gasten
 - **ATAK SPEELT BOTS**
 - VOOR KINDEREN VAN 3 TOT 6 JAAR
 - **ZA 25 JUNI 2005 OM 15u00**
- Bots is een kleine grote collage over grote kleine botsingen. Vol zang, zalige muziek en wonderlijke personages in een prachtig decor dat meespeelt.
- Van en met Natalie Steelandt, Werner Schurmans, Daphné Laquière.

- Bij' de Vieze Gasten
 - **10 JAAR DE SCHEDELGEBOORTEN**
 - TRYOUT- VOLZET
 - **MA 4 JULI 2005 OM 20u30**
- In het kader van de festiviteiten maakten de Schedelgeboorten een selectie uit hun uitgebreid repertoire Nederlandstalige , Strofisch-Gevarieerde liederen, met licht humoristische inslag. Zij brengen deze bloemlezing met een heuse 'feestenband', aangevuld met enkele speciale gaste, die ooit hun wegen kruisten...

- Nieuwpoorttheater
 - **BLIND AID (CIRQ & LADDA)**
 - **ZAT 16 T.E.M. MA 25 JULI 2005 (GENTSE FEESTEN) IN NIEUWPOORTTHEATER**
- Gentse Feesten en nog geen lief? Met een combi van chat en blind aid versnellen cirQ & Ladda het proces van het anonieme chatten tot en met de eerste ontmoeting. Senioren, jongeren & medioren gooien hun al dan niet leugenachtige chatprofiel in de schaal om als winnaar de zaal te verlaten met een date en een 'romantische snoepreis' onder de arm!

- Bij' de Vieze Gasten
 - **REVUE GRAND CRU**
 - IN EEN REGIE VAN LUC VAN AUTREVE
 - **ZAT 16 JULI, MA 18 JULI & DI 19 JULI 2005 OM 20u30 & ZO 17 JULI 2005 OM 15u00**
- 500 jaar geleden werd in een schilders-atelier op de markt van 's Hertogenbosch door Jeroen Bosch de basis gelegd voor de nakende Revue Grand Cru bij De Vieze Gasten. Aan het Spaanse Hof was men eeuwen overtuigd van de stichtende moraal van de 'Tuin der Lusten'. In de wijken van de Brugse Poort sloeg de fantasie op hol.

- Bij' de Vieze Gasten
 - **DE DIEVEN MET JOHNNY DE PONY**
 - FAMILIEVOORSTELLING (VANAF 4 JAAR)
 - **DO 21, VRIJ 22 & ZAT 23 JULI 2005 OM 15u00**
- Gazet en haar pop Erwt vervelen zich. Mama werkt in de winkel en alleen bui-

ten spelen mag niet. En net nu deelt idool 'Johnny de Pony' handtekeningen uit in het dorp! Een plan dringt zich op... De Dieven zijn Maya Albert, Tineke Caels, Jits Van Belle, Annelies Boelens.

- Bij' de Vieze Gasten
 - **WIGBERT EN VRIENDEN**
 - **DO 21 JULI 2005 OM 20u30**
- Kris De Bruyne en Wigbert brengen hun eigen Nederlandstalige liedjes
- **VR 22 JULI 2005 OM 20u30**
- Samen met Roland en Willy Willy brengt Wigbert blues van het onzuiverste water.
- **ZA 23 JULI 2005 OM 20u30**
- Wim De Wulf, Bruno De Neckere en Wigbert brengen een eigenzinnige mix van eigenzinnigaards.
- **ZO 24 JULI 2005 OM 20u30**
- Een ode aan Bram Vermeulen met Katharina Vermeulen, Rik Tans, Kazzen, Roland, Jan Hautekiet, Peter Wassenaar, Roy Bakker en Wigbert..
- **MAANDAG 25 JULI 2005 OM 15u00!**
- Peter Wassenaar, Roy Bakker, Jan Hautekiet, Willy Willy, Wigbert en een aantal verrassingsgasten breken hier rock- and-roll-gewijs het kot af. Komt dat zien!.

- Bij' de Vieze Gasten
 - **1° PROPERE FEESTEN VOOR VIEZE MENSEN**
 - **ZAT 10 SEPTEMBER 2005 VANAF 14u00 DOOR GANS DE WIJK.**
- Vier fanfares trekken een namiddag lang door de wijk. Ze nemen u mee langs enkele speciale routes: de kappersroute, de sneukelroute, de textielroute en een multicolorroute.
- Om dan uiteindelijk allemaal tegoare tuupe te komen en nog een erreke te spelen, een drankje te drinken, een hapje te eten en veel straffe verhalen te vertellen. Waarmee dan meteen het nieuwe seizoen officieel voor geopend verklaard wordt.

- Victoria Deluxe
 - **GEMENGD HUWELIJK**
 - CO-PRODUCTIE MET FESTIVAL VAN VLAANDEREN EN NTGENT ISM. VZW NAKHLA EN VZW ANDALOUS
 - **VRIJ 23 EN ZAT 24 SEPTEMBER 2005 OM 20U00 IN NTGENT**
- Het Festival van Vlaanderen vroeg Victoria Deluxe om de thematiek van het gemengd huwelijk in kaart te zetten. Wat dacht U van een Vlaams-Marokkaans trouwfeest waarbij beide culturen tijdens een gemeenschappelijke muzikale bruiloft met elkaar geconfronteerd worden? Rituele muziek uit de Berbercultuur versus openingsdansen van Vlaamse trouwfeesten uit de voorbije vijftig jaren. Het moet kunnen.

De vier Gentse sociaal-artistieke werkingen zoeken in 2005 mee hoe een initiatief als Tiens, Tiens verder kan worden uitgebouwd.

In een katern bij de komende edities willen Kunst in de Stad, bij' De Vieze Gasten, Victoria Deluxe en Nieuwpoorttheater verhalen en beelden presenteren over het reilen en zeilen van diverse mensen die zich dagelijks op een geëngageerde manier in Gent bewegen.

Met deze verschillende bijdragen willen we acties en activiteiten zichtbaar maken die de sociale verbondenheid tussen diverse groepen stadsbewoners stimuleren. Centraal staat de zoektocht hoe we via diverse sociaal-artistieke trajecten diverse stadsbewoners uitdagen tot kwalitatieve en brede vormen van cultuurparticipatie.

Tegelijk willen we duidelijk maken hoe we in deze stad ons steentje proberen bij te dragen tot het versterken van onze democratie.

Alle ideeën en voorstellen in verband met onze zoektocht zijn zeer welkom. Met dit stadsmagazine willen we namelijk een beweging ontwikkelen waar betrokkenheid en verwevenheid centraal staan!

Tiens Tiens wordt in 2005 financieel ondersteund met EFRO-middelen. Dit zijn financiële middelen die via de Europese Gemeenschap worden vrijgemaakt en via de Dienst Stedenbeleid van de Stad Gent worden ingezet t.a.v. dit initiatief

INFO OVER DE ACTIVITEITEN VAN DE SAMSAM ORGANISATIES

- Bij' de Vieze Gasten
Reinaertstraat 125
9000 Gent
t 09/237 04 07
www.deviezegasten.org
- Kunst in de Stad
Jozef II-straat 104-106
9000 Gent
t 09/324 92 13 of 09/324 92 30
www.vzwkunstindestad.be
- Nieuwpoorttheater
Nieuwpoort 31-35 – 9000 Gent
t 09/223 00 00
www.nieuwpoorttheater.org
- Victoria Deluxe
Warandestraat 13
9000 Gent
t 09/324 80 26
www.victoriadeluxe.be

OOOG IN DE LUCHT

© carmende vos

Wie kent Gent?

Weet je de gezelligste stad te appreciëren? Of blijf je zoeken? Blijf je zoeken naar overzicht, naar inzicht in het stedelijke kluwen? Verlang je naar die verborgen en verboden plaats waar je midden in de stad alleen bent? Een plek zo exclusief dat, als je er al iemand tegen komt, je onmiddellijk een gevoel van verbondenheid deelt. Het tijdelijke geheim genootschap van mensen die zich niet storen aan bordjes van ‘verboden toegang’ of ‘gevaar’. Nooduitgang-misbruikers, mensen die aangetrokken worden door ontradende slogans als ‘betreden op eigen risico’. Hier is een tip voor de rusteloze: zoek het hoog. Grote publieke gebouwen hebben dikwijls evacuatietrappen naar het plat dak. Kies bij voorkeur hoogbouw of zoek een gebouw dat op een heuvel ligt. Denk aan de K12- building op de site van het UZ. Denk aan de letterenfaculteit op de Blandijnberg of de torenkranen aan het nieuwe gerechtsgebouw. Alles hangt af van het perspectief. Het is een vervelende donderdagnamiddag, vijf uur, volle avondspits. Je staat alleen, hoog boven de stad, in de zon. De afstand filtert de geluiden. De afstand idealiseert. De stad strekt zich voor je uit, als een Zwitsers alpenlandschap. Dit is het goddelijke standpunt. De rust is compleet en het mededogen met de wroetende, bumperschuivende medemens voelt echt. Je ziet de heerlijke absurditeit van de stad en het leven onder je. Als je een geschikte stok zou hebben, zou je erin poken als was het een mierennest. Gewoon om te zien hoe de beestjes reageren. Gelijk waar je in Gent het hoofd boven de daken uitsteekt, zie je de drie torens. Aan hun voet bellende trams, horden toeristen en zwermen kooplustigen. Tussen de antieke gevels, sommige voor het gemak teruggebracht tot inpakpapier voor hypermoderne hotels, drumt de politie te lawaaiige mensen weg. De opgeblonden middeleeuwse gebouwen zijn herleid tot decorstukken voor de consument. Disney-Gent verwent. Er heerst vrolijke hoogmoed. Daar beneden amuseert men de bedorven primaten. Zie hoe ze zich onttrekken aan de wereld, hoe ze zich wentelen in hun zeepbel van valse veiligheid, hoe ze zingen en dansen om hun dodelijke verveling te maskeren. Je staat nog altijd hoog op je gebouw, je zoekt een geschikte stok.

Welk soort val komt na deze hoogmoed?

Ongetwijfeld iets dat de mensheid zichzelf zal aandoen. Stel dat er een extreem hevig, maar uiterst kort nucleair conflict uitbreekt. Ergens in de Kaukasus of de Himalaya, geen mens weet waar of waarom het gebeurde, of hoeveel zielen er verloren gingen. Geweldige atoomexplosies stuwden stof tot hoog in de stratosfeer. Verpulverde aarde verduistert de hemel. Het gevolg is een aanhoudende winter en een bijna permanente duisternis over Europa. De mensheid is er net als in de vorige ijstijd met uitsterven bedreigd. Als je de nucleaire winter overleeft, doe je dat in kleine, geïsoleerde groepjes. Lees: in stamverband.

Stel je voor hoe ijsberen over de Noordzee hierheen wandelen. Een ijsbeer is het enige roofdier dat de mens als zijn natuurlijke prooi beschouwt. Om een volwassen ijsbeer met stokken en spiesen te doden heb je zeven gezonde manspersonen nodig. Het vlees is taai maar van de pels maak je kleren die tientallen jaren meegaan. Van het vet laat je lampen branden in de schuilkrochten waarin je leeft. Eet nooit de lever van een ijsbeer. De hoge dosissen vitamine A zullen je doden. Poolvossen zijn zo nieuwsgierig dat ze zich door eenvoudige vallen laten verschalken en in de zomer zijn er rendieren. Tijdens de extreme wintermaanden zoek je de warmte van de aarde. Je zal je diep in de kelders en ondergrondse parkings van Gent moeten terugtrekken.

De drie torens staan bevroren in het schemerduister. Onschatbaar werelderfgoed, eeuwen van cultuur, hebben nu enkel nog waarde als rechtstreeks hulpmiddel voor het overleven van enkele individuen. Je zoekt hout om je kinderen te verwarmen. Aan de nieuwere huizen heb je niet veel. Allemaal den en grenenhout, of erger: beton. Wat je wil, zijn de middeleeuwse dakgebinten en steunbalken. Massieve eik, uit een tijd dat het hele land met machtige bomen bedekt was. Het gebinte van de Sint-Baafskathedraal alleen al bevat een heel bos waaraan de groep zich jarenlang kan verwarmen. Elk jaar wordt het een beetje warmer, je kan het voelen. In afwachting staar je dromerig in het vuur, warmte is leven, en je ziet hoe de populierenhouten panelen van het Lam Gods hun laatste dienst aan de mensheid verlenen. De olie verf stinkt in het vuur.

TYRON

HET

“Ik zeg al jaren zonder schroom: laten we met zijn allen de rede heroveren, maar vooral de harten betoveren.”

MONDIALE

DORP VAN STAD TOT WERELD EN TERUG

De wereld is een dorp geworden. Dit proces heeft natuurlijk effecten op de stad. In het wereldwijde dorp spreekt men af hoe de economie georganiseerd wordt of wie men de oorlog verklaart. Die beslissingen, die zich boven ons hoofden afspelen, kunnen een rechtstreekse invloed hebben op de stad. Als er in Gent Iraakse vluchtelingen toestroomden, als de tarieven van De Lijn opslaan omdat het een privé-bedrijf wordt of als Sidmar uit de Gentse haven vertrekt, dan heeft dat allemaal met de geglobaliseerde economie en politiek te maken. TiensTiens zocht Eric Goeman op voor een gesprek over die verhoudingen tussen de wereld en de stad. Goeman is onder meer bekend van de andersglobalistische organisatie ATTAC en van de jaarlijkse debatten op de Gentse Feesten.

Een stad is dynamisch. Ze zoekt onophoudelijk haar identiteit en moet daarom voortdurend in dialoog treden met haar bewoners. Dat is nochtans geen vanzelfsprekendheid. Manu Claeys zei bijvoorbeeld over de Staten-Generaal in Antwerpen: “De inspraak beperkt zich tot het aanpassen van details wanneer de grote lijnen van het beleid al vast liggen”. Hoe denkt u over inspraak en de organisatie ervan in Gent?

Goeman: “Ik herinner me de jaren zestig en zeventig nog, toen er helemaal geen inspraak mogelijk was. De stedelijke overheden bestuurden als echte regenten en potentaten. Ondertussen zijn we erop vooruitgegaan. Men kan veel inbrengen tegen het Gentse stadsbestuur, maar men moet ook de positieve zaken zien, zoals hun inspanningen op het vlak van inspraak. Momenteel probeert men bijvoorbeeld via openbare hoorzittingen mensen en wijkbewoners aan het beleid te laten participeren.

Toch kan het nog altijd beter. Wij propageren een actieve burgerparticipatie. Dit is een vorm van deelname aan het bestuur waarbij niet alleen de mening van de burger telt, maar ook een deel van het stedelijke budget in zijn handen ligt. Deze participatie vereist niet alleen een overheid die meer vertrouwen in de burger heeft, maar ook een burger die zich meer als *citoyen* gedraagt. Een stadsbewoner die minder apathisch en op zichzelf is, maar die bereid is op te komen voor anderen.”

En wat heeft dit alles te maken met de globalisering, de evolutie waarbij onze levens en omgeving steeds meer onder invloed komen te staan van wereldwijde processen waarop we weinig vat hebben? Goeman: “Ik denk dat in een tijd van globalisering de leuze *think global, act local* geldt. De steden ondervinden de gevolgen van

mondiale ontwikkelingen: de groeiende kloof tussen rijk en arm, etnische vervolging, politieke onderdrukking, migratie enzovoort. Uiteindelijk komen al deze problemen ook in onze steden terecht. Met als gevolg dat er in onze achtergestelde wijken een permanente oorlog wordt uitgevochten tussen de autochtone zwaksten en de allochtone zwaksten om schaarse goederen zoals jobs, goede woningen, goed onderwijs, een toekomst voor de kinderen, ... Mensen denken in de eerste plaats over die directe problemen in hun leefomgeving. Globale thema's en analyses moet je bijgevolg via de weg van die lokale spanningen binnenbrengen en bespreekbaar maken. Op die manier verbind je fenomenen zoals migratie of de liberalisering van openbare diensten met hun effecten in steden en wijken.”

U zegt dat steden knooppunten zijn in de dynamiek van de globalisering. De stad staat onder permanente invloed van wat van buiten, uit de wereld, komt. Hoe moeten we volgens u omgaan met die veranderingen?

Goeman: “Ik denk dat de stedelijke sociale bewegingen echt belangrijk zijn. Vooral het verbinden van verschillende bewegingen, over hun eigen grenzen heen, kan een stap in de goede richting zijn. De vereniging van politieke pressiegroepen, sociale bewegingen en sociaal-artistische projecten bijvoorbeeld is volgens mij een positieve ontwikkeling. Zo een politiek is breder dan het werk in het parlement of de gemeenteraad. Het gaat over verandering bewerkstelligen van onderop. Een oplossing voor de globalisering kan je nooit enkel van bovenop organiseren.”

In steden heb je een mix van private initiatieven en investeringen van overheden. Doordat bepaalde diensten zoals watervoorziening, sport of onderwijs publiek zijn, blijven ze betaalbaar voor alle stadsbewoners. Publieke diensten zijn laagdrempelig. Toch liggen deze publieke, openbare diensten steeds meer onder schot. Hoe staat u tegenover die bedreiging?

Goeman: “Het is belangrijk dat de openbare diensten niet aan de markt worden overgelaten. De dreiging gaat uit van internationale initiatieven zoals de GATS (akkoord over handel in diensten waarover men binnen de Wereldhandelsorganisatie onderhandelt, TT) of de Bolkestein-richtlijn (voorstel van de Europese Commissie voor de handel in dienstverlening). Die initiatieven brengen onder andere de stedelijke openbare dienstverlening in gevaar. Wanneer je die diensten aan de markt overlaat, ben je er niet alleen de democratische controle over kwijt, maar zullen ze ook minder toegankelijk en duurder

worden voor alle burgers. Daarom verzet ATTAC zich tegen elke poging om publieke diensten privaat te maken. We zijn tegen de privatisering van essentiële diensten als onderwijs of gezondheidszorg, maar ook het openbaar vervoer, de bibliotheken, kinderopvang of zwembaden moeten in stedelijke handen blijven. Ik denk dat veel stedelijke overheden nog steeds niet echt beseffen wat voor effecten de akkoorden over de handel in diensten zullen hebben op hun eigen politiek.”

Geloofd u nog in een soort van Bildung of volksoopvoeding? Moeten we terug leren omgaan met de samenleving, of om het anders te zeggen, met de grenzen van de vrijheid en van het samenleven?

Goeman: “Als ik daar op zich al niet meer in geloof, dan kan ik er beter mee ophouden. Als alles aan de macht van de economie wordt overgelaten, dan stevenen we af op de ondergang. Stadsbesturen of zelfs bedrijven beginnen dat te beseffen. In Zuid-oost-Azië werd bijvoorbeeld de gehele bevolking in 1998 plots geconfronteerd met een gigantische werkloosheid en armoede. De financiële markten waren in elkaar gestort door een bandeloze financiële speculatie. Er was geen controle meer van de politiek op de economische gang van zaken. ATTAC ijvert ervoor om de politiek terug boven de economie te plaatsen en zo de economie terug te geven aan de mensen, aan de politieke democratie.

Daarom pleiten we ook voor de Tobintaks, een taks op financiële speculatie. Maar vandaag de dag is het moeilijk om te praten over taksen. Bij de overheden gaat het enkel over belastingverlagingen. Daarom zal ATTAC ook naar de toekomst toe veel tijd steken in vorming over belastingen. Ik denk dat daarin een structurele oplossing ligt voor veel problemen. In plaats van de onzekerheid van hulp en liefdadigheid, willen wij met deze taksen zowel de financiële speculatie in de hand houden als een structurele sociale verbetering verwezenlijken. Op straat komen voor zulke thema's en standpunten, duidelijk aanwezig zijn in de publieke ruimte, dat is *Bildung*. Je maakt mensen bewust van deze onderwerpen, zelfs al heb je het klimaat grotendeels tegen.”

Maar naast bewustmaking moet je ook nog altijd de harten van de mensen kunnen raken. Om het provocatief te stellen: rechts heeft een ideologisch kader dat rationeel en op lange termijn misschien niet werkt, maar ze raken wél de harten van mensen met hun ideologie. Sterker zelfs, links ligt op zijn gat! Moet links geen nieuw project zoeken, één dat niet enkel een rationele verklaring biedt, maar ook de harten raakt?

Goeman: “Om te beginnen wil ik zeggen dat ik het niet erg vind dat sommige linkse bewegingen op hun gat liggen. Ten tweede is het ook zo dat diegenen die nog steeds dromen van één groot verhaal gedragen door één voorhoedepartij, mogen blijven dromen. Dat is niet meer mogelijk. De grote andersglobalistische bijeenkomsten van Porto Alegre en Mumbai maar ook de Europese sociale fora in Florence, Parijs en Londen tonen een dynamische beweging met een grote verscheidenheid. De beweging zal nooit aanvaarden dat een of andere groep de koepel komt spelen. Maar in al deze verscheidenheid moet men ook op zoek gaan naar gemeenschappelijke verhalen en bepaalde prioriteiten voor de politieke en sociale actie.

Met respect voor de verscheidenheid is er de mogelijkheid om een nieuw links verhaal te creëren van solidariteit en betrokkenheid. Maar ook een verhaal dat kwetsbaarheid toelaat. Ik zeg al jaren zonder schroom: laten we met zijn allen de rede heroveren, maar vooral de harten betoveren. Indien we daar niet in slagen, en het mondiale niet kunnen verbinden met het stedelijke, en het persoonlijke belang niet met het algemene belang, zullen het Vlaams Belang en andere vormen van fundamentalisme en conservatisme terrein blijven winnen.”

Om af te sluiten: in Gent zie je een proces op gang komen dat verschillende bewegingen bij elkaar brengt. Het is ‘beweging van bewegingen’ op stadsniveau. Zie je hierin een positieve trend?

Goeman: “Ik denk dat we dat verhaal echt goed moeten brengen. We zullen nog beter ons best moeten doen om de mensen actief te betrekken bij stedelijke ontwikkelingen, die ook mondiale ontwikkelingen zijn. Positief en sterk naar buiten treden als een geheel staat hierbij centraal. Daarom zal ik me blijven inzetten om zoveel mogelijk sociale en culturele bewegingen op stedelijk niveau te organiseren in een permanent sociaal forum. We hebben echter meer nodig dan goede analyses. We moeten de mensen ook een blik op een veiliger toekomst kunnen bieden met duurzame jobs, beter onderwijs, meer echte openbare ruimte en goedkopere maar toch betere woningen. Dat betekent niet alleen een verdediging van de stedelijke democratie, maar ook een democratisering van de stedelijke politiek. Dat is meer dan multiculturele verdraagzaamheid of het organiseren van het grootste culturele volksfeest van Europa. Dat is een lange en harde politieke strijd met elkaar en voor elkaar.”

PASCAL DEBRUYNE

De sociale huisvesting in Vlaanderen geeft maar zelden aanleiding tot hoera-berichten. De sector heeft te kampen met een hele waslijst aan pijnpunten, zoals onderfinanciering, lange wachtlijsten en allerhande zogenoemde leefbaarheidsproblemen. Maar huurders hoeven niet moedeloos toe te zien. Met enkele welgemikte initiatieven zorgde de bewonersgroep van de sociale appartementen aan de Gentse Leiekaai voor een aanzienlijke verlaging van de huurlasten en bracht zij de bewoners dichter bij elkaar. Theo Janssens is één van de stuwende krachten achter de huurdersgroep van de Leiekaai en is sinds kort ook voorzitter van Vivas (Vereniging van Inwoners Van Sociale woningen). De man ging onlangs met pensioen, maar hij zet zich nog steeds voltijds in voor de belangenbehartiging van sociale huurders en breekt een lans voor samenwerking tussen huurdersgroepen.

VIVAS VERENIGT SOCIALE

DE HUURDERSGROEP VAN DE LEIEKAAI

Hoe functioneren die kleine huurdersgroepen precies? En is daar enthousiasme voor bij de bewoners?

Theo Janssens: “In het begin is het uiteraard moeilijk zo’n groep op te starten. Dat gebeurt meestal als er problemen zijn met de huisvestingsmaatschappij. Hier aan de Leiekaai zijn we gestart in 1998 omdat de huurlasten veel te hoog werden. Bovenop de normale huurlasten moesten wij op het einde van het jaar nog eens 5000 tot 6000 frank extra betalen. Dat werd niet meer aanvaard door de mensen. Onder impuls van het Riso (Regionaal Instituut voor Samenlevingsopbouw) hebben we de Huurdersbond onder de arm genomen en zijn we elk jaar de facturen van de huisvestingsmaatschappij gaan controleren. Daar bestaat een wettelijke regeling voor. Telkens als er volgens ons iets niets pluis was, hebben we dat probleem aangekaart bij de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en hebben we op bepaalde punten gelijk gekregen. Zo hebben we van 1998 tot nu gerealiseerd dat we 5000 frank terugkrijgen in plaats van te moeten bijbetalen. De mensen weten hier dus zeer goed dat we iets in hun voordeel doen. Dankzij onze relaties met de huisvestingsmaatschappij (De Goede Haard, TT), hebben we ook kunnen afdwingen dat niemand zal moeten verhuizen tijdens de renovatie die momenteel op stapel staat. Oudere en minder mobiele inwoners zullen bovendien hulp krijgen van de huisvestingsmaatschappij bij het verplaatsen en afdekken van hun meubels. Zoiets zou niet gebeuren als onze huurdersgroep niet bestond.”

Theo Janssens heeft dan ook zijn twijfels bij het voorstel dat Vlaams Minister van Wonen Marino Keulen deed naar aanleiding van het nieuwe sociaal huurbesluit, dat in principe op 1 januari 2006 van kracht wordt. “Hij wil de huisvestingsmaatschappijen verplichten een huurdersgroep op te richten of te steunen, maar als de huurdersgroep door de maatschappij zelf wordt opgericht zal die volgens mij minder eigen initiatieven kunnen doordrukken.”

De bewonersgroep van de Leiekaai heeft niet alleen inspanningen gedaan om de relaties tussen de huisvestingsmaatschappij en de bewoners te verbeteren, maar ook om de contacten tussen de bewoners onderling aan te sterken. Theo Janssens: “We hebben een ontmoetingsruimte ingericht om de mensen samen te krijgen, want de contacten waren hier nihil. Iedereen zat in zijn eigen appartement en moest zijn plan trekken. Vanuit onze bewonersgroep hebben we ook een bibliotheek opgericht. In het begin reden we rond met een kar vol boeken van bewoners die ze niet meer nodig hadden. Door een artikel in een dagblad hebben we veel boeken van het Rode Kruis gekregen en Jef Geeraerts heeft ons al zijn romans persoonlijk gebracht en gesigneerd. En je ziet ze hier nu allemaal staan (lacht). In de toekomst willen we nog een petanquepleintje aanleggen en een grote barbecue plaatsen.”

VIVAS

In juni 2003 heeft het Viboso, de koepel van de Riso's, vanuit de noodzaak om de stem van de sociale huurder ook op het Vlaamse niveau te laten horen een samenwerkingsverband op poten gezet tussen verschillende lokale huurdersgroepen. Daaruit werd begin 2004 Vivas geboren, een platformvereniging die de verwachtingen en voorstellen van sociale huurders wil bundelen en aan de Vlaamse overheid overmaken. Vivas verenigt op dit moment zo'n 30 000 Vlaamse sociale huurders.

Theo Janssens: “Het is de bedoeling om onze standpunten altijd eerst plaatselijk te bespreken, die vervolgens te bundelen in de stuurgroep van Vivas en dan naar de minister te stappen. De stuurgroep komt om de twee maanden samen en bestaat uit afgevaardigden van de verschillende lokale bewonersgroepen. Twee keer per jaar krijgt de plenaire vergadering, waarin alle groepen vertegenwoordigd zijn, de kans om het werk van de stuurgroep te evalueren. Minister Keulen heeft al gezegd dat hij ons als ‘ervaringsdeskundigen’ wil betrekken bij zijn beleid. Wij zien dat wel zitten (lacht). Op dit moment bespreken we het nieuwe sociaal huurbesluit met de achterban, dus daarover kan ik nog geen uitspraken doen. Het is wel heel belangrijk voor ons: een sociaal huurbesluit is iets dat jarenlang dienst moet doen en niet elke legislatuur veranderd wordt. Het vorige dateert van 1997. In die tijd werden we nog voor voldongen feiten geplaatst: alles was al besproken en gekeurd en er kon niets meer aan veranderd worden. Onder minister Keulen zullen we vooraf kunnen zeggen wat zou moeten aangepast worden ten voordele van de huurders. We gaan daarbij zeker aandacht besteden aan de te hoge huurprijzen van de sociale woningen.”

In maart van dit jaar werd Theo Janssens tot voorzitter van Vivas verkozen, maar hij laat zich bijstaan door twee medevoorzitters: “Het is heel moeilijk om helemaal alleen een jonge, grote organisatie uit te bouwen. Bovendien vullen we elkaar aan. Mijn vrouwelijke collega vertegenwoordigt Vivas op Europees vlak. Ze kent veel talen en kan het goed uitleggen. Ze komt uit Antwerpen (lacht). De andere medevoorzitter is afkomstig uit Genk. Als voormalig vakbondsafgevaardigde heeft hij veel ervaring met onderhandelen. Onze doelstelling is op dit moment om de samenwerking en het contact tussen zoveel mogelijk georganiseerde sociale huurdersgroepen verder uit te bouwen, de gemeenschappelijke belangen van de huurders te verdedigen, informatie uit te uitwisselen en vorming te geven aan de huurdersgroepen. Minister Keulen heeft al beloofd dat we daar een beperkte financiële tegemoetkoming voor zullen krijgen. We willen op een open en constructieve manier te werk gaan, met respect voor de eigenheid van iedere lokale groep en los van elke politieke kleur. Op dit moment wordt de stuurgroep nog begeleid door het Viboso en het VOB (Vlaams Overleg Bewonersbelangen),

“Als we als individuele bewonersgroep iets willen gedaan krijgen van het stadsbestuur, hebben ze ofwel geen tijd ofwel geen geld. Hoe groter onze groep, hoe sterker we zijn.”

Theo Janssens - © freddy

HUURDERS

maar uiteindelijk willen we wel op eigen benen staan.”

Op Europees niveau is Vivas vertegenwoordigd in HACER (Habitants et Citoyens d' Europe en Réseau). Theo Janssens: “Ook daar wisselen we ervaringen, standpunten en ideeën uit. Als we weten hoe er in de verschillende landen aan de sociale huisvesting gewerkt wordt, kunnen we daar eventueel inspiratie uit halen om voorstellen te doen aan minister Keulen. In 2007 zouden we graag het jaarlijkse congres in België laten plaatsvinden.”

GENTS NETWERK VAN SOCIALE HUURDERS

Theo Janssens werkt voorts nog aan de oprichting van een Gents platform van sociale huurders: “Op dit moment heb ik al de huurdersgroepen van de Leiekaai, Nieuw Gent, de Watersportbaan, het Rabot en Ledeberg kunnen samenbrengen. Met die groep willen we gezamenlijk met het stadsbestuur gaan praten. Dan zijn ze verplicht te luisteren, want het gaat om een paar duizend mensen. Als we als individuele bewonersgroep iets willen gedaan krijgen van het stadsbestuur, hebben ze ofwel geen tijd ofwel geen geld. Hoe groter onze groep, hoe sterker we zijn. Ik zou in Gent het Antwerpse systeem willen overnemen. Daar zijn 15 bewonersgroepen verenigd in Pash (Platform Antwerpse Sociale Huurders). Een ambtenaar van de stad gaat er naar alle vergaderingen van de verschillende huurdersgroepen en kaart hun problemen rechtstreeks aan bij het stadsbestuur. Dat zou ik hier ook willen bereiken met de schepen van Huisvesting, Martine De Regge. Ik heb haar onlangs een brief gestuurd om te vragen mij van de bestaande huurdersgroepen in Groot-Gent op de hoogte te brengen. Maar bij deze toch nog een oproep aan alle huurdersgroepen van Groot-Gent om zich bekend te maken. Want huisvestingsmaatschappijen die ‘moeilijke’ huurdersgroepen hebben, zullen die misschien niet aan het stadsbestuur melden.”

ANNEMIE CAUTAERTS

Telefoonnummer Vivas: 09/258 84 93

Eerder verschenen artikelen over Vivas in het Huurdersblad (januari en mei 2005) en De Morgen (30 januari en 11 maart 2005).

Nieuwe boeken voor de bibliotheek van de Leiekaai zijn nog steeds welkom, “dan worden de oude eruit gehaald en is er meer keuze”, aldus Theo Janssens.

© bart

MOKABON

Het is een ochtend die eigenlijk middag had moeten heten. Het daglicht ongenadig fel en de wereld in volle bedrijvigheid, en temidden van alle drukte loop jij. Houten hoofd, flanellen benen, droge keel. Een onaangename kilte bekruipt je botten, ook al schijnt de zon. Je vergeet etalages kijken, voorbijgangers groeten en boodschappen doen. Jij denkt maar aan één ding. Koffie. Je loopt recht op je doel af: een warm, donker hol waarin je even uit de stad kan verdwijnen. Gewoon even door het rookgordijn, en je treedt binnen in een wonderlijk universum waar geen daglicht ooit is geweest. Daar leven schimmen van allerlei pluimage tussen slapen en waken, daar weerklinkt boven de zachte muziek het nooit aflatende gepruttel van de god die er aanbeden wordt: de koffiemachine. Het enige tastbare relikwie uit de buitenwereld is de krant. Krantenkoppen, koffiekoppen en slaapkoppen. Quite a match.

Betreed in iets wakkerder toestand de Mokabon, kijk om je heen en je begrijpt in één klap de onschatbare sociale waarde van koffie. Achter zijn kop cafeïne is iedereen gelijk. Voor de één is goeie wijn te duur, voor de ander is goedkope wijn niet te zuipen, bier is te ordinaar, drugs zijn te marginaal of net te hip. Welke tussen straatmadelief en kasteelheer gedeelde zonde blijft dan nog over? Nu ja, sigaretten, zou je kunnen aanvoeren. Klopt, maar roken is sociaal steeds minder aanvaard wegens te schadelijk. En voor zover bekend bestaat er nog niet zoiets als passief koffiedrinken. De morele overwinnaar onder de opkikkertjes is dus: koffie. Gedeelde zonde is gedeelde kwetsbaarheid. Tijd nemen voor een kop koffie is aan de buitenwereld tonen dat je behoefte hebt om jezelf te verwennen, te troosten, op te laden of te ontspannen. Een koffiepauze is een adempauze (en dat kan je bezwaarlijk zeggen van een rookpauze, al wordt er in de Mokabon wel duchtig gerookt.) Boven de koperen percolator stijgt een aroma van menselijkheid op.

Als het aan ons lag, bestond er naast de maaltijdcheque ook zoiets als de mokabon. Hongerloontje komt om zijn koffieboontje. Een klein extraatje voor de werknemer én een prima investering voor de werkgever, want koffiedrinken is goed voor de sociale intelligentie, de concentratie en het recuperatievermogen. *TiensTiens* geeft alvast het goede voorbeeld en verloot vijf ‘mokabonnen’ ter waarde van 5 euro, dat zijn twee koffies en een stuk huisgemaakte vlaai in Mokabon-jargon. Uiteraard enkel op te slurpen in het onversneden koninkrijk van de koffie zelfde: Mokabon, Kortedagsteeg, Gent.

SARAH KEYMEULEN

Koffieboost nodig? Stuur dan voor 1 augustus jouw mening over de stad en ons blad naar redactie@tienstiens.org of naar het redactieadres met vermelding van je naam en adres. Volwaardige artikels komen bovendien in aanmerking voor publicatie!

Mijn utopische stad is een stad van ontmoetingen. Een stad waar wonen, werken, ontspanning en cultuur hand in hand gaan, door elkaar heen en niet naast elkaar. Een utopie mag dan een niet te verwezenlijken ideaal zijn, initiatieven in die richting bestaan. Eén daarvan is een project in de Zebrstraat: De Cirk. Een cirkelvormig complex waarvan zowel de architectuur als de bestemming aandacht verdienen. Wonen in een socio-culturele omgeving, luidt er het motto. Bewonderenswaardig en inspirerend in een tijd waarin teruggetrokkenheid troef is.

(HEMI)SFEER OPSNUIVEN IN

Even een stap terug in de geschiedenis. Zowat honderd jaar geleden, in het begin van de twintigste eeuw, tekende architect Charles Van Rysselberghe, de toenmalige stadsarchitect van Gent, de plannen uit voor een sociaal wooncomplex in de Zebrstraat. De Gentse Huisvestingsmaatschappij, indertijd nog onder de naam Gentsche Maatschappij der Werkerswoningen, bouwde het complex en was er gedurende een kleine eeuw eigenaar van. Een gebouw met een bijzondere architectuur: een cirkelvormig appartementencomplex rond een halfbolvormig binnenplein. Door die hemisfeer en de cirkelvorm er rond kreeg het in de volksmond al gauw de naam 'De Cirk'. De sociale woningen hadden opmerkelijk meer comfort dan de beluiken in die tijd en trokken zo de Gentse arbeiders aan. Tot kort voor de Tweede Wereldoorlog werden ze vooral bewoond door textielarbeiders. In de loop van de 20ste eeuw onderging de omgeving van de Zebrstraat een grondige facelift. De dierentuin bijvoorbeeld, waaraan nu alleen de straatnamen in de wijk nog herinneren, verdween. Ook het Zuidstation verdween en moest plaats ruimen voor het Albertpark. De omgeving veranderde, het complex veranderde mee. De huisvestingsmaatschappij bouwde in de loop der jaren bijvoorbeeld twee verdiepingen bij waardoor het woningaanbod aanzienlijk vergrootte. In totaal kwamen er zo tachtig appartementen en nog eens twintig huisjes aan de straatkant. Al die tijd bleven het sociale woningen. Het complex bleef lang bewoond maar de laatste inspanningen van de huisvestingsmaatschappij dateerden alweer van de jaren tachtig en negentig. Bij gebrek aan middelen verloederde het gebouw en werd het steeds minder bewoond, de ondergang tegemoet. De Gentse Huisvestingsmaatschappij had geen geld voor de nodige renovatie en wilde van het complex af.

Toen de Stichting Liedts-Meesen het gebouw kocht eind 2002, begin 2003, was het in een erbarmelijke staat. Alain Liedts, voorzitter van de stichting: "In theorie stond het leeg maar het werd nogal deftig gekraakt. We hebben bij de opruiming heel veel

drugsspuitjes gevonden, het was blijkbaar ook een prostitutie-oord geworden en er werd mij ook verteld dat het zelfs dienst deed als een doorgang voor Kosovaren naar Zeebrugge."

Maar met de verkoop aan de Stichting Liedts-Meesen was de toekomst verzekerd. De stichting realiseert projecten 'in de maatschappelijke, sociale, culturele en communicatieve sfeer en in de filosofie van de rechten van de mens en de mondialisering' (naar de statuten van de Stichting Liedts-Meesen). Ze knapte het gebouw op en gaf er een nieuwe bestemming aan. En al gauw werd duidelijk dat dit niet volgens de wetten van de bouwsector zou gebeuren. "Wij zijn geen bouwpromotoren", zegt Alain Liedts, "je zou het eerder een hobby kunnen noemen, een fantasma misschien." Inderdaad, Alain Liedts doet het niet voor de kost. Professioneel zit hij in de wereld van de informatica, telecommunicatie, verspreiding en beheer van informatie. En alles wat hij in dat domein heeft gedaan, moest naar eigen zeggen nog uitgevonden worden. Dat opnieuw uitvinden heeft hij doorgetrokken naar dit project: "Ik vind het altijd spijtig dat architectuur verloederd en afgebroken wordt in plaats van gerenoveerd. Economisch gezien is het beter om het af te breken en opnieuw van nul te beginnen. Maar wij hebben duidelijk gekozen voor renovatie. Dit was geen verplichting, maar ik heb gevraagd om dat in de akte te zetten, wat natuurlijk bepaalde promotoren afschrikt heeft." Renoveren dus, tegen de economische wetmatigheden in. En zo ook met de nieuwe bestemming van het gebouw. "We willen een combinatie maken tussen woningen, een kunstforum en ontmoetingsruimten voor vergaderingen, debatten, lezingen, cursussen, ..." Anders dan de meeste bouwprojecten waar de eerste zorg is het geïnvesteerde geld zo vlug mogelijk terug te verdienen, is winst hier niet de eerste prioriteit. "Hier is het winst oogmerk de historische site. Maar natuurlijk moet ook dit project opbrengen om het gebouw te kunnen onderhouden zodat de waarde ervan behouden blijft of zelfs verhoogt."

Een historische waardevolle site maar wel

modern ingericht, want Alain Liedts wil het beste brengen op technologisch vlak. Een voorbeeld daarvan is dat de deuren van de vergader- en kunstzalen én van de woningen niet met sleutels opengaan maar met badges. Wonen in De Cirk lijkt dus in geen enkel opzicht op wonen elders in de stad. Enkele belangrijke verschillen vallen op. Zo is er het autoluwe karakter van het project. De reden voor die keuze is volgens Alain Liedts heel simpel: "Omdat deze site dat vraagt. Het zou totaal tegen de zin van Charles Van Rysselberghe zijn om van het binnenplein een parkeerplaats te maken. Het idee was om daar een kalme plaats van te maken waar de mensen rond groen of rond water kunnen zitten, waar er een soort veiligheid is." Ook in het gebouw zelf is er geen plaats voor auto's: "Dit gebouw gaan wijzigen om er garages in te maken, zou ook een afbreuk zijn aan de architectuur. Autoluw is gewoon de beste oplossing, niet omdat ik dat wil of omdat de hele stad autoluw zou moeten zijn, maar omdat het hier past. Bovendien gebruikt het publiek dat wij wilden aantrekken zelden of nooit een auto."

En dat is het tweede aspect van dit bijzondere woonproject: het trekt een specifiek publiek aan omdat de huurcontracten – anders dan in de sociale en particuliere woonsector – contracten van korte duur zijn. Geen normale wettelijke 3-6-9-contracten dus. "Je zou het kunnen omschrijven als een langdurige hotelkamer. Hoewel het ook geen hotel is. Er zijn mensen die voor drie maanden huren, of zes of negen. Sommigen voor een jaar." Die korte contracten vindt je in de particuliere sector niet zo gemakkelijk en dat is jammer, want veel mensen zijn daar naar op zoek. En die komen dan naar hier: "Dat is bijvoorbeeld iemand uit Polen die voor drie maanden les komt geven aan de universiteit, of een Ghanese die hier een jaar komt werken in een Gents bedrijf en niet op hotel wil. Die mensen vinden moeilijk een oplossing om via een 3-6-9-contract een appartement te huren. Hier hebben ze een alternatief." Onder de bewoners ook bekend volk, zoals een Ghanese voetballer van voetbalclub Berchem en een jonge

“We willen een combinatie maken tussen woningen, een kunstforum en ontmoetingsruimten voor vergaderingen, debatten, lezingen, cursussen, ...”

DE CIRK

© freddy

succesvolle Gentse muzikant. De korte contracten en het profiel van de bewoners geven de indruk dat er op een regelmatig verloop wordt gemikt en dat is ook zo. Toch wil Liedts niet gezegd hebben dat er geen langdurige gemeenschap kan gevormd worden. Langer blijven kan, de korte contracten kunnen natuurlijk verlengd worden. Het regelmatige verloop heeft wel het voordeel dat je in contact komt met telkens nieuwe mensen, met een verscheidenheid aan mensen ook, verschillende nationaliteiten en verschillende interesses.

En dat veel mensen hier willen komen wonen, blijkt uit de wachtlijst die er wel degelijk is (van de 72 woningen zijn er op dit moment 70 klaar en daarvan zijn er 67 bezet). “Mensen willen hier komen wonen omdat het kalm is en omdat ze betrokken zijn bij de kunstactiviteiten.” Want dat is natuurlijk ook anders gaan wonen: wonen in een socio-culturele omgeving. Aan de straatkant van het gebouw is een expositieruimte voorzien van 750 m². Begin dit jaar ging de eerste expositie van start: Stippels en Pixels. Een tentoonstelling van kunstwerken die een beeld schetsen van een aantal evoluties vanaf het pointillisme tot vandaag. Een tentoonstelling met een band met het wooncomplex, want de broer van architect Van Rysselberghe die het complex realiseerde, was een befaamde pointillist. Ook in de keuze van de tentoonstellingen wil de stichting een duidelijke richting uit. Alain Liedts: “Het is belangrijk om te weten dat deze expositieruimten geen museum zijn noch een galerij. Een museum heeft de bedoeling een permanente collectie te huisvesten, een galerij de bedoeling te verkopen. Wij willen geen van beide. Ons doel is tentoonstellingen te brengen over bepaalde thema's, met de nadruk op kunst rond video, computer en numerieke art, en ook om regelmatig te vernieuwen.”

Allemaal mooi, wonen, kunst en cultuur in één complex, maar hoe zit het met de betrokkenheid van de bewoners? Nemen zij effectief deel aan al die activiteiten? “De

bewoners worden prioritair betrokken bij de activiteiten. Toen de eerste tentoonstelling openging, heeft de curator tijd vrijgemaakt om nog voor de echte première een rondleiding te geven aan de bewoners. Bovendien hebben sommige bewoners zich ook aangeboden om de permanentie in de kunstzaal te verzorgen. We hebben ook goed uitgeruste projectiemogelijkheden: voor films en sportwedstrijden bijvoorbeeld. En dan worden de andere mensen uit de Zebrstraat ook uitgenodigd, en kunnen ze na de vertoning een drankje krijgen. De vergaderzalen en receptiehallen zijn ook geschikt voor verjaardagsfeestjes die door de bewoners georganiseerd worden.” Verbondenheid tussen de bewoners hoort er dus bij. Op de vraag of mensen hier ook kunnen komen wonen zonder zich iets aan te trekken van de buitenwereld, de kunst en cultuur rond zich, lacht Alain Liedts een beetje geheimzinnig. “Dat zijn voor mij niet de meest geliefde bewoners. Ik selecteer niet op die basis maar indien we twijfels hebben bij een kandidaat-huurder is het soms voldoende om een of twee woorden te zeggen. Kijk, in de statuten van de stichting staat dat wij bezig zijn met activiteiten van socio-culturele aard. Dit project moet een plaats zijn die gericht is naar de toekomst, in de sfeer van mondialisme en internationalisatie. Dit is geen appartementsgebouw waarin de mensen die op dezelfde verdieping wonen, elkaar niet kennen of groeten wanneer ze elkaar op straat tegenkomen. Het is anders gaan wonen. Het is terug in de stad gaan wonen. Het is wonen samen met activiteiten. Ik geef de bewoners ook de gelegenheid om elkaar te leren kennen. Mensen die dat niet aanvoelen of niet graag hebben, gaan dan ook vanzelf weg.”

Misschien toch ook enkele minpuntjes aanvinken. De huidige woonruimten waren vroeger sociale woningen en dat merk je nog steeds, ook al is er binnenin aan de structuur gesleuteld. De woningen ogen nogal steriel en missen een beetje karakter. Ook het uitzicht is niet altijd even aangenaam. In de kamers die niet op het binnenplein uitgeven, kijken de ramen uit op blinde muren. Wat

wel een pluspunt is, is dat sommige woningen de kans bieden om met meer dan één gezin samen te wonen. Zo is er bijvoorbeeld de 4x1-formule: één woning met gemeenschappelijke ruimten maar ook met vier individuele kamers. En dat is op zijn minst een moedige beslissing. Alain Liedts: “Door mijn generatie was dat zeer gegeerd, plaatsen om in een groepje samen te wonen. Nu is dat moeilijker om aan de man te brengen.” Misschien ook minder geslaagd is de bestemming van het binnenplein. In het midden komt er een grote plas water met in het midden daarvan een reuzengrote nagel. Het water kan in een mum van tijd weggelopen via een vernuftig systeem en aan de nagel kan in enkele uren tijd een grote tent worden opgetrokken die plaats kan bieden aan evenementen. Een leuk initiatief maar de vraag is of het niet een beetje van het goede te veel is. Bovendien zorgt het ervoor dat het groen beperkt wordt tot enkele boompjes hier en daar. Terwijl een mooi aangelegd binnenplein met groen het complex net dat ietsje meer had kunnen geven en een rustgevende factor had kunnen zijn.

Toch is het project vooral bewonderenswaardig, door zijn mix van wonen, kunst en cultuur, het autoluwe karakter en de vele mogelijkheden tot sociaal contact. Een ideaalbeeld voor het stadsleven of blijft dit project toch beter een unicum? “Ik heb niet de pretentie om het als een ideaalbeeld voor de rest van de stad te zien,” zegt Alain Liedts. “Wat ik wel zie is dat twintig jaar geleden jonge koppels in Sint-Denijs of Ledeberg een huisje gingen kopen of huren wegens niet betaalbaar in de stad. Dit project is misschien een vrij goedkope oplossing om toch in de stadskern te blijven...”

FREEK WILLEMS

Info over huurvoorwaarden en -prijzen:
www.zebrstraat.be

De Kapitan Putilin uit Rusland aan Sidmar - © tyron

EEN ONTMOETING MET ZEEVAARDERS

Jaarlijks worden over zee 24 miljoen ton goederen aangevoerd naar de Gentse haven. Fruitsap, ijzererts en graan vinden via Gent hun weg naar het Europese achterland. TiensTiens vroeg zich af of een moderne zeehaven behalve een bron van werkgelegenheid ook een ontmoetingsplaats is. Zetten zeelui nog voet aan wal of blijven ze liever in hun kajuiten wachten op de afvaart? Voortvarend als we zijn, namen we een kijkje in het zeemanshuis Stella Maris. Scheepsbezoeker Jef Demyttenaere vergastte ons op een tocht langs het moderne zeemansleven in de haven. Een verhaal over donkerrode oceaanreuzen, GSM-kaarten en vlaggen voor het gemak.

Fruitsap. Nergens in Europa vloeit zoveel fruitsap als in de haven van Gent. Verpakt in massieve schepen wordt het onder extreme druk en uiterst lage temperatuur van Brazilië hierheen gebracht. Wat er ook op de verpakking in de winkel staat, het komt allemaal uit deze gigantische drijvende

drukcontainers. Omwille van die enorme import van sap wordt de Gentse haven soms de Fruitsaphaven genoemd. Een andere naam kreeg ze voor haar menselijke kant. Gent, de vriendelijke haven. Het havenbedrijf voorziet dan ook in een busje dat dagelijks langs de verschillende schepen rijdt. Zeelui krijgen zo

de kans om een gratis taxi naar het stadscentrum te nemen. Onderweg naar Sint-Jacobs stopt de havenbus in de buurt van de Muide aan het zeemanshuis Stella Maris. Om de zeevaarders een ruimte te geven waar ze collega's en Gentenaars kunnen ontmoeten, heeft de vzw Apostolatus Maris deze ontmoetingsplaats opgetrokken. "Jaarlijks doen een drieduizendtal zeeschepen de Gentse haven aan. In totaal komt dat op ongeveer veertigduizend zeevaarders die hier even verblijven. In Stella Maris kunnen ze terecht om te telefoneren, hun e-mail te checken of een pintje te drinken", vertelt Jef Demyttenaere die voor Stella Maris werkt. "Toch is het rustiger dan vroeger. Door de

opkomst van de GSM worden de vaste telefoons hier minder gebruikt. Tegenwoordig komen er per avond zo'n vijftien bemanningsleden langs." Jef is medewerker van de havenaalmoezenier André Quintelier. Als het nodig is, geeft hij de zeemannen wat steun of lost hij een probleem op. "Als ik een schip op ga, praat ik bewust met de hele bemanning, niet enkel met de kapitein. Voor die mannen is dat op zich al bijzonder. Als er al eens iemand aan boord komt is dat voor de kapitein en worden zij over het hoofd gezien. Soms signaleren ze me een probleem, zoals achterstallig loon. Maar het kan ook over heel simpele dingen gaan. Er lag hier bijvoorbeeld eens een schip tijdens de Tour de France. De kapitein had een TV. Maar de bemanning mocht van de officier van het schip niet bij de kapitein in de kajuit zitten. Dat is de regel. Ik ben toen gaan onderhandelen en uiteindelijk hebben die mannen toch naar de Tour kunnen kijken." Stella Maris wordt deels gefinancierd door het bisdom. Nu en dan wordt er nog eens appel gedaan op religieuze dienstverlening, maar vaak zijn de schippers al tevreden met de basisvoorzieningen in het zeemanshuis. Jef: "We hebben hier een kapelletje. Het is een oecumenische kapel, er staat geen kruisbeeld, enkel wat symbolen. Die kapel wordt eigenlijk zelden gebruikt. De laatste keer is ze gebruikt geweest door een Ier. De man was zo dronken dat hij niet meer van de wereld wist. Instinctief zocht hij het tapijt van de kapel op, en viel daar onopgemerkt in slaap. Ons alarmsysteem werkt echter feilloos, toen hij 's morgens wakker werd en zijn hoofd omhoog stak, was het onaangenaam ontwaken." Na onze babbel in Stella Maris neemt Jef ons mee op zijn ronde door de haven. Zijn haven. We rijden over de Kennedylaan richting Sidmar. Staal in Vlaanderen. Duizenden kilometers verwijderd van de dichtstbijzijnde ijzererts mijn gloeit de hoogoven, dagelijks gevoed door scheepsladingen erts en kolen. Jef wuift met een badge naar de slagboomwachter. Een overbodig gebaar, want de slagboom is al in beweging. Ze kennen hem wel, de man van Stella Maris. Hij stuurt vlot over het enorme terrein. Dit is geen postindustriële bedrijventerrein met witte gebouwen. Dit is de zware industrie. Bergen rood-roestig erts toren boven je uit, stoomwolken verduisteren de zon en alles is bedekt met hetzelfde kleverige, rode stof. Hier en daar zie je een glimp van oranje gloeiend metaal en overal veiligheidsvoorschriften, waarschuwingen en evacuatieplannen. Hier werken 6000 mensen, allemaal te 'evacueren' wanneer de Arcelor-groep, waarvan Sidmar deel uitmaakt, zou beslissen om de activiteiten stil te leggen. Samen met de werknemers hoopt bijna iedereen in de streek dat Gent van die ramp bespaard blijft. Het is zaterdag, dus Sidmar draait op

weekenddienst. Overal is het rustig behalve aan de kade. Een reusachtige transportband raast over de hele lengte van de kaaimuur. Hij produceert lawaai en transporteert ijzererts, afkomstig van twee kranen die gretig en aan een geweldig tempo in de ruimen van de Kapitan Poutilin graaien - een schip zo groot als het shopping center zuid. Het is in 12 dagen met zijn lading ijzererts van Brazilië naar Gent gevaren. Aan boord 23 Russen en 1 kokkin. Samen 25 man. Jef stapt zwaaiend met vakbondsbrochures in vier verschillende talen op het donkerrode gevaarte af. "Veel schepen varen onder flags of convenience, vlaggen voor het gemak zoals Panama, Bahamas of Bermuda. De rederijen gebruiken die vlaggen om serieuze regelgeving te omzeilen. Zo slagen ze er vaak in een loopje te nemen met de rechten van de bemanning of het onderhoud van het schip. De schippers krijgen soms maandenlang geen loon. De brochures die ik uitdeel van de internationale vakbond ITF geven uitleg over een wereldwijde campagne tegen die vlaggen voor het gemak", verklaart Jef. Na enige onderhandeling worden we met een hoogtewerker aan boord gehesen. Jef vertelt enthousiast wat Stella Maris te bieden heeft: busservice, telefoon, internet, een winkeltje, een frisse pint. De eerste officier knikt, kalm en geamuseerd. Net als de rest van de bemanning draagt hij een fel oranje KLM overall. Hoe hoger de rang hoe nieuwer de overall. Die van hem schittert in de zon alsof hij gisteren nog op Schiphol rondliep. Hij heeft maar één vraag: "Girls?". De man is al

"Jaarlijks doen een drieduizendtal zeeschepen de Gentse haven aan. In totaal komt dat op ongeveer veertigduizend zeevaarders die hier even verblijven. In Stella Maris kunnen ze terecht om te telefoneren, hun e-mail te checken of een pintje te drinken"

vier maanden aan boord en heeft nog twee maanden te gaan. Net als de rest van de bemanning is zijn haar gemillimeterd. Hij is indrukwekkend groot en grof gebouwd. Op zijn tanden na ziet hij er kernegezond uit. Jef lacht het verzoek om vrouwen weg. Hij is een beroeps: hij kent zijn mannen, ook al heeft hij ze nooit eerder gezien. De sfeer aan boord is grauw. De geur van warme motorolie hangt tot in de kantine. Het linoleum op de vloer is proper maar versleten. De Russische realiteit, aangemeerd in Gent. Op de plastic wandbekleding zijn slechts de allernoodzakelijkste veiligheidsinstructies in het Russisch vertaald. Het overgrote deel is in het Engels en dus totaal onbegrijpelijk voor het gros van de bemanning. Het schip moet twintig tot

dertig jaar oud zijn. Het is waarschijnlijk nog een fortuin waard. Jef trekt met ons verder. Het volgende schip is alweer Russisch. Het is kleiner. Bij de loopplank staat een rijzige Rus op wacht. Onverschrokken stapt Jef de loopbrug op. De man glimlacht wanneer hij de Russische tekens herkent op de vakbondsbrochure. Dit had hij niet verwacht. Verdere communicatie is niet mogelijk. Het Engels van de man gaat niet verder dan enkele moeizaam uitgebrachte klanken, en toch lachen we samen en nemen we afscheid met schoudergeklap. Op een net aangemeerd schip treffen we Filippijns tussen de bemanning. Dit is Jef's troefkaart. Hij spreekt perfect Filippijns. De zeelui leggen enthousiast uit vanwaar op de Filippijnen ze afkomstig zijn. De scène duurt niet lang. De scheepsbezoeker komt overal, maar loopt nergens in de weg. Hij weet dat er werk is aan de drijvende winkel. Van het havenbedrijf heeft Jef een lijst met de aangekondigde schepen. De lijst wordt stipt afgewerkt. Ondertussen houden we onze ogen open voor onaangekondigde schepen, want die zijn er ook en Stella Maris slaat niemand over. Zelf een schip dat afgelegen aan het uitgestrekte braakland van het Kluisendok in aanbouw ligt, wordt aangedaan. Het is een Hollander die de Noordzeehavens en de Baltische staten afvaart. Er staat niemand op wacht. Jef stapt binnen in de kajuit. We volgen de pastorale anarchist met ontzag. Niemand schrikt wanneer we plotseling oog in oog staan met enkele bemanningsleden. Drie Indonesiërs en twee Oekraïners. Het schip ligt in wacht. Er is tijd. De Oekraïners willen de stad in. De Indonesiërs zijn vooral geïnteresseerd in de telefoonkaarten die Jef op aanvraag verkoopt. "Om de vrouw op te bellen?", vragen we. De vierendertigjarige man, de jongste uit een gezin van acht, gelooft niet dat een huwelijk de geschikte levensweg voor hem is. Nee, hij zal de kaart gebruiken om zijn oude moeder in Bali te bellen. Ondertussen zijn de Oekraïners klaar voor de Gentse binnenstad. We geven ze een lift tot aan Stella Maris. Van daaruit willen ze te voet verder. Ze hebben het niet voor auto's, wegens te krap. Na weken in de besloten ruimte van een schip doet er, naar hun zeggen, niets zoveel deugd als gewoon wandelen. Ze laten zich niet opjagen. Als er één ding is dat al deze zeelui gemeen hebben, is het hun vastberaden kalmte. Ze werken hard, maar er is geen plaats voor zenuwachtigheid. Zoals hun enorme schepen zich niet laten beroeren door een stevige zeewind, zo gedecideerd zijn ook zij, de mannen van de zee.

TYRON VAN HEE EN MATHIAS BIENSTMAN

Stella Maris, Hogeweg 71, Sint-Amandsberg, geopend iedere dag vanaf 17u.

OREN

KAMP

EEN WILDWATERBAAN NAAR DE HOGERE ERVARING

Augustus vorig jaar, ergens op de Lesse. Het regent, verdomme. Er valt zelfs nog meer water uit de lucht dan er water van de woelige rivier in onze kano's klotst. Troostelozer kan niet, maar we laten het niet aan ons hart komen. We jagen op daguitstap onze tien boten voort op het ritme van ons kamplied, gezongen uit de volle borst van dertig man. En als er toevallig vreemde kano's in ons vaarwater raken, dan hebben ze het geweten. Dan zetten onze gasten tegen die onschuldige boosdoeners eens goed hun klep open: "Eej onnozelaars, uit ons baan!" De verschrikte gezichten die dat oplevert, schenken wij dan snel onze verontschuldigende glimlach. Zo van: "Sorry meneer en madam, wij zijn van Open Kamp, wij kunnen er ook niet aan doen, wij zijn zo: een beetje onaangepast, tja." En we geven onze boot snel de peddel en weg zijn we, singin' in the rain.

Open Kamp is een verzamelnaam voor vier zomerkampen van telkens één week, georganiseerd door de scoutsleiding uit verschillende Gentse VVKSM-groepen voor maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren uit de brede Gentse omgeving. Zij zitten zelf niet in de scouts, en ergens vinden we dat jammer. Scouting zou als jeugdbeweging iedereen moeten aanspreken, want wie speelt nu niet graag in groep? In praktijk blijkt scouting iets voor middenklasse jeugd, of toch grotendeels. Er zijn sowieso financiële en culturele drempels, maar het grootste obstakel is het wekelijkse engagement op zich. Maatschappelijk kwetsbare jongeren redeneren anders dan van twee tot zes op zondag of zaterdag. Hoe kunnen we hen dan aanspreken? Open Kamp is één mogelijk antwoord. Door deze kinderen via OCMW's, vluchtthuizen, thuisbegeleidingsdiensten en opvangcentra mee te pakken op kamp, hopen we dat ze de smaak te pakken krijgen om tijdens het jaar aan te sluiten bij een scoutsgroep in hun eigen buurt. Open Kamp Gent doet dat nu al meer dan tien jaar, en sinds een paar jaar voor vier aparte leeftijden. Dat klinkt mooi, maar zo'n kamp vraagt natuurlijk wel gek veel energie.

Nog steeds op de Lesse. Het water blijft stromen, en van veel water - doe de proef - raak je verkleumd. Het zingen verstomt dan ook langzaam tot een zacht gemor. Stoere Andy begint in mijn boot plots zwaar te schelden op gezette Shane, die dit kamp al wel vaker gepest is om haar onhandigheid. Zij reageert furieus en weigert verder te peddelen. Ik probeer er nog even de zang in te houden, en hun aandacht ook op andere manieren van elkaar af te leiden ("Kijk, een forel!"), maar het kalf is al verdrongen. De boot raakt stuurloos, en één na één steken andere boten ons voorbij. Nog meer frustratie en wederzijds gekibbel, en "uw moeder is een hoer!" Met veel moeite raken we dan toch samen aan de middagstop.

Daar staat de rest van de gasten te bibberen van de kou, smachtend naar het eten en de droge handdoeken die maar niet komen. De auto van onze kookploeg is te laat, en dat is dodelijk. Dave en Murat raken slaags om een plekje in het waterzonnetje dat door de wolken is komen piepen. Kimberley valt ondertussen zwaar tegen me uit: "gulder zijt compleet zot om ons zo af te beulen in de regen". Ze begint driftig weg te stappen van de groep. En ikzelf? Ik sta me serieus af te vragen waarom ik hier in hemelsnaam weer voor gekozen heb, in plaats van gewoon thuis in mijn zetel te blijven liggen.

De vier keer twintig gasten die jaarlijks meegaan op Open Kamp, dragen vaak een heel verhaal mee. Hun ouders zijn gescheiden, ze worden telkens achteruit gestoken op school, of ze zijn zelfs gevlucht uit oorlogsgebied. Thuis krijgen ze niet altijd de aandacht die ze nodig hebben, of het is een draai om hun oren. Ze hebben geleerd om zich fysiek te weren: 'te kloppen in plaats van te klappen'. Maar ook voor gasten die het moeilijk hebben, is samenzijn in groep heel belangrijk en plezierig. Ze genieten dan ook met volle teugen van een bosspel of een knutselactiviteit. Maar allemaal hebben ze een minder rooskleurige jeugd achter de rug dan jijzelf, in je financieel welgestelde gezinnetje waar mama en papa ook ooit in scouts zaten. Leiding geven op Open Kamp is daarom altijd wel op een of andere manier een cultuurschok.

Leider Jeroen komt lachend vertellen hoe hij met lastige Lindsay eigenlijk een heel gezellige tocht had, in hun kano. Eerst ging het niet, omdat Lindsay zijn 'links-rechts'-ritme niet beet kreeg. Hun peddels kwamen in de war, en ze dreven meer het riet in dan wat anders. Tot Jeroen een geniale ingeving had gekregen. In plaats van 'links' en 'rechts' ging hij als peddelkreet de woorden 'fuck' en 'you' gebruiken. Daar had Lindsay meer kaas van gegeten, en van toen af ging het plots ontzettend vlot. "De mensen rond ons keken wel een beetje raar", schatert Jeroen, "maar we staken ze toch maar mooi voorbij". Lindsay komt naast hem staan met een grijns van hier tot in Tokio. Ze doet hun vondst over voor iedereen die het horen wil. "Fuck you! Fuck... you!" Ze waren uiteindelijk bij de eersten aangekomen.

Leiding geven op Open Kamp is een kwestie van geduld. Je geeft de gasten steeds opnieuw kansen en veroordeelt ze niet om het nest waar ze uit komen. De sleutel is creatief leiding geven: in plaats van voortdurend streng op te treden, probeer je de aandacht af te leiden of spanningen te ontzenuwen met humor. Dat is natuurlijk niet altijd even easy. Zeker naar het einde van het kamp gaat de vermoeidheid zwaar doorwegen, omdat er na elke dag nog eventjes intensief geëvalueerd wordt. Kwestie van de ervaringen te delen en

de violen gelijk te stemmen voor de volgende dag. Gelukkig zijn we ook met genoeg leiding om iedereen eens zijn zwak moment te gunnen. En altijd staat er wel iemand klaar om je het broodnodige schouderklopje te geven of je eens goed vast te pakken. Soms gebeurt dat zelfs door een van de gasten zelf, want zij hebben ook echt hun ontwapenende momenten. En die zijn dubbel zoveel waard: dáárvoor doe je het. Leiding geven op Open Kamp is dieper gaan dan op een gewoon kamp, maar ook hoger eindigen.

De zon breekt finaal door, en daar komt ook de kookploeg op de middagstop toe. Hun warme soep doet wonderen, de tongen komen alweer los. Met de meest verkleumde gasten rijden we terug naar het kampterrein, terwijl de rest weer in hun kano stapt voor de rest van de trip. We rijden in de auto terug met de ruiten open, onze natte kleren wapperend in de wind. Dave en Günther brullen luid mee op 'It's a rainy day'. En als na een middagje voetballen tussen de tenten op het terrein de moedige kanovaarders weer thuiskomen, klinken hun heldhaftige verhalen honderduit. Andy heeft Shane uit het water gered toen hun kano omsloeg. Murat heeft ongemerkt één peddel door het inleverpunt kunnen smokkelen. En als Kimberley even later met de tweede auto aankomt, komt ze al van ver op me toelopen om me spontaan in de armen te springen. Ze kraait het uit: "k Heb nog nooit zo ne wijze daguitstap gehad! De max, maat!" En ikzelf? Ik beslis ter plekke om volgend jaar weer mee te gaan op Open Kamp...

WOUTER HILLAERT

Tussen 18 en 30 jaar oud en zin om dit avontuur ook eens aan te gaan, in leiding of in de keuken? Open Kamp kan je enthousiasme ten volle gebruiken op de kampen van augustus 2005. Stuur een e-mail naar wouterhillaert@skynet.be en we sturen je een infoboekje op!

Open Kamp is geen alleenstaand initiatief. Zowel op lokaal als op nationaal niveau gebeuren inspanningen om het jeugdwerk toegankelijker te maken. Voor sommige lokale groepen is dat vanzelfsprekend. Door hun geschiedenis of door hun ligging bereiken ze spontaan maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren. Voor andere groepen is toegankelijkheid een nieuw gegeven. Het is voor hen niet altijd duidelijk hoe ze maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren kunnen bereiken en hoe ze met hen een goede relatie kunnen opbouwen. Vzw Uit De Marge wil jeugdleiders daarin ondersteunen via vorming en begeleiding.

Meer info:
www.uitdemarge.be, www.jeugdwerkvoorallen.be

Alle foto's © freddy

VOLGENDE KEER ZIT ER GELUID IN TIENSTIENS

